

پنجال تھواواں تے کھلون والا بس وچ کیتا جاوَن والا سچیاں دا سفر

مسیحی نُقْطہ نظر دا جوش، وقار تے شادمانی

جدوں خُدا واضح دِسنا شروع ہو گیا تے علمِ الہیات دی خوشی دا کوئی ٹکانہ نہ رہیا

اسی ایس ویلے پنجال تھواواں تے کھلون والے سچاں دے سفر دے بارے گل بات کردے پئے
آں تے امہدیاں کُجھ وکھریاں وکھریاں پاسیاں توں سچاں نوں جانن دی کوشش کردے پئے آں۔
اسی ابے تیکر امہنوں تِناں تھواواں تے کھلو کے ویکھیا اے تے اسی کُجھ خاص موضوعاں اُتے
گل بات کیتی اے۔ تے وکھریاں دلیلاں تے پاک کلام دی لودے وچ اوہناں نوں جانن دی
کوشش کیتی اے۔ تے تھانوں یاد ہوئے گا پئی سب توں پہلاں اسی خُدا دے بارے گل بات
کیتی سی جیہڑا پئی ساڈا پہلا پڑاؤ سی۔ تے ایویں اسی جانیا سی پئی خُدا کون اے تے اوکتھے اے
تے اوکیویں دا اے۔ اسی جاندے آں پئی جدوں اسی کسے ایویں دے بندے نوں جانن دی
کوشش کردے آں جنوں اسی پہلاں کدی وی نہیں ویکھیا اے تے اسی اوہدے بارے جانن
دے لئی اوہدے توں کئی طرح دے سوالاں نوں کردے آں۔ تے ایویں کردیاں ہوئیاں اسی
اوہدی فطرت دیاں کئی حصیاں نوں جانن دی کوشش کردے آں۔ تے اسی اوہدے بارے اپنے
ذہن دے وچ اک شبیہ بناوندے جاندے آں۔ تے جیویں جیویں اسی اوہدے بارے جاندے
جاندے آں ساڈیاں ذہناں دے وچ پائی جاوَن والی اوہدی شبیہ ہور واضح ہندی جاندی اے۔

اسی کئی سوالاں تے اوہناں دیاں جوہاں دی رانیں خُدا دی اک شبیہ بناون دی کوشش کیتی
 اے تے ایویں کردیاں ہوئیاں اسی پاک کلام دے وچوں کئی حوالیاں نوں اپنی مدد دے لئی
 ورتیا سی۔ تے اسی اوہدیاں صفتاں نوں جاندیاں ہوئیاں اوہدے بارے گل بات کیتی سی پئی
 اوہنوں کیہ پسند اے تے کیہ اے جیہڑا اوہنوں چنگا نہیں لگدا اے۔ تے او کیہڑیاں گلاں نے
 جہناں دے وچ او خوشی محسوس کردا اے۔ تے کیہ کجھ اے جہدے توں او ناراض ہو جاندا اے،
 او اپنے آپ نوں وکھری طرح دے نال انساناں دے اُتے ظاہر کردا اے۔ تے ایہدے علاوہ
 اسی بہت ساریاں گلاں نوں خُدا دے تعلق دے نال ویکھیا سی تے ایویں اسی اپنیاں ذہناں
 دے وچ اوہدی اک تصویر بنائی سی پئی او کیہڑیاں کیہڑیاں صفتاں دے نال کیویں دا نظر آوندا
 اے۔

ایہدے باہجوں اسی ایس کائنات دے اُتے دھیان کیتا سی جہدے وچ اسی رہندے پئے آں۔
 سانوں ایہدے وچوں بہت سارے نشان تے عجائب ملدے نے جیہڑے سانوں خُدا دے بارے
 وچ بہت کجھ دسدے نے۔ ایہہ کائنات خُدا دی کاریگری دی بہت وہڈی مثال اے تے ایہہ
 ساڈی سوچ توں وی بہت وہد کے ہے۔ اسی ایہدے اک کنڈے توں دوجے کنڈے تیکر سفر
 نہیں کر سکدے آں۔ ایہہ کائنات ایویں دیاں حیران کردیوں والیاں شیواں دے نال بھری
 ہوئی اے جہناں دے اُتے دھیان کردیاں ہوئیاں اسی اوہدی تعریف کیتے بغیر نہیں رہ سکدے
 آں۔ پر جدوں اسی ایہدا موازنہ ایہنوں پیدا کرن والے خُدا دے نال کردے آں تے ایہہ

بہت ای و ہڈی کائنات سانوں بہت نکلی و کھالی دیندی اے۔ او ایہنا و ہڈا اے پیئی او ایس کائنات
دے وچ سما نہیں سکدا اے۔ او ہر تھاں تے موجود اے تے ایس کائنات دے ہر اک حصے
دے وچوں اوہنوں لبھیا جاسکدا اے۔ او کدی وی اپنیاں لوکاں دیاں دُعاواں نوں رد نہیں کردا
اے تے نہ ای اوہناں نوں کلیاں چھڈدا اے۔

اوہنے ایس کائنات دا اک نظام مُقرر کیتا ہویا اے جہدے مطابق ایہہ کائنات اپنا کم کردی پیئی
اے۔ تے ایہدے وچ بہت ساریاں شیواں پائیاں جاننیاں نے جیہڑیاں سانوں ساڈے خالق
خُدا دے بارے وچ بہت کجھ دسدیاں نے۔

تے فیر اگے و ہدیاں ہوئیاں اسی اپنے تیجے پڑاؤ اُتے دھیان کیتا سی جیہڑا پیئی انسانیت دے
تعلق دے نال سی۔ جہدے وچ اسی ایس گل دے اُتے دھیان کیتا سی پیئی ایس کائنات دے
وچ پائیاں جاوَن والیاں ساریاں شیواں دے وچوں خُدا جیہڑی شے نوں سب توں بہت پیار کردا
اے او اے انسان۔ جہنوں اوہنے اپنی شکل تے اپنی شبیہ اُتے پیدا کیتا سی۔ او انسان دے
نال بے حد پیار کردا سی تے او اوہدے نال گلاں کردا ہندا سی۔ پر جدوں انسان دی نافرمانی
دے سببوں خُدا تے انسان دے وچ جُدائی آگئی تے فیر کئی ہزاراں ورے ایہدے وچ ای
لہنگ گئے تے خُدا تے انسان دا فیر میل نہ ہو سکیا۔ تے ایویں انسان پاپ دے وچ و ہدا گیا
تے ایس دُہنگی دلدل دے وچ دھسدا گیا سی۔ پر فیر خُدا نوں رحم آیا کیوں جے او رحم کرنا
پسند کردا اے تے او رحیم خُدا اے۔ اوہنے دوبارہ انسان نوں اپنی حضوری دے وچ لیان دا

فیصلہ کیتا۔ تے ایویں اوہنے اپنے سوہنے پتر نوں ایس دُنیا دے وچ گھل دِتا تاں پئی او انسانی جسم لیوے تے اپنے آپ نوں قربان کرے۔ تے او سانوں پاک کرے تے سانوں پیئو دے کول لے جاوے۔

تے ہُن ایس پڑاؤ دے وچ اسی خُدا دی محبت دے اُتے دھیان کردے پئے آں۔ تے ساڈا موضوع تجسم اے اوہدا انسانی جسم دے وچ آتا تے انسان شکل نوں اختیار کرنا۔ تے ایس تعلق دے نال اسی ابج بہت ساریاں گلاں دے اُتے دھیان کراں گے تے اپنی گل بات نوں اگے وہداواں گے۔

خُداوند دا شکر اے پئی اسی ایس ویلے بس وچ کیتے جاوَن سچائی دے سفر سے چوتھے پڑاؤ دے وچ آں تے ایس ویلے ایہدے اخیر حصے ول نوں وہدے پئے آں۔ تے تہانوں یاد ہوئے گا پئی اسی وعدیاں تے توقعات دے بارے وچ وی گل بات کیتی سی۔ تے اسی ایہہ وی ویکھیا سی پئی خُدا انسانی نسل توں اپنی فرمانبرداری دی توقع کردا اے تے چاہندا اے پئی اوہدے لوکی اوہدے حُکماں دے ول نوں دھیان کرن۔ تے ایہہ وی پئی انسان کتھوں تیکر اوہدی فرمانبرداری کرن وچ قائم رہندا اے۔ تے ایویں ایس ای تعلق دے نال اسی کجھ مُشاہدیاں تے کجھ نظریاں نوں وی اپنے ایس موضوع دا حصہ بنایا سی۔ تے ایویں اسی سارے رل مل کے ایس سچائی دے سفر دے وچ اگے وہدے پئے جنوں اسی پنجاں تھیں تے کھلون والے سچائی دے سفر دا ناہ دِتا اے۔

تے اسی ویکھیا سی پئی خُدا کیویں دا اے؟ اوہدے وچ کیہڑیاں صفتاں پائیاں جانڈیاں نے تے اسی اوہدے بارے وچ کیویں جانڈ سکدے آں۔ تے تہانوں یاد ہونے گا پئی اسی ایس ای تعلق دے نال اپنے پہلے پڑاؤ دے وچ وی گل بات کیتی سی۔ تے ہُن اسی ایس اے تعلق دے نال اپنی گل بات نوں کُجھ اگے وھاوندے آں۔ اسی اَج دے ایس اخیرى حصے دے وچ خُدا دی شبیہ دے بارے کُجھ خاص گلاں نوں ایہدے وچ شامل کردے آں۔

خُدا دے بارے وچ جاننا شروع توں ای اک اہم موضوع رہیا اے تے اَج وی بہت سارے لوکی خُدا دے بارے جانن دے بارے تے حقیقت نوں معلوم کرن دی بھر پور کوشش کردے پئے نے۔ تے ایویں وی ایہہ ہر اک بندے دے لئی علم رکھنا بہت ای ضروری اے پئی او خُدا دے بارے وچ حقیقت نوں چنگی طرح دے نال جاندا ہوئے۔

وکھریاں لوکاں دے وچ خُدا دے بارے وچ وکھرے نظریات پائے جانڈے نے۔ لوک اصل وچ جمدے اُتے ایمان رکھدے سن او اوہنوں خُدا دا ناہ دے دیندے سن۔ تے خُدا دے تعلق دے نال اوہناں دیاں کُجھ توقعال ہنڈیاں سن جمدے وچ او خُدا نوں اک قادر مُطلق ہستی دے طور تے خیال کردے سن۔

مسیحیت دے وچ خُدا دے بارے وچ علم ہونا اک بہت ای ضرور گل سمجھیا جاندا اے۔ ہر اک مسیحی ایس گل نوں جانن دا خواہش مند ہندا اے پئی خُدا کون اے، او کتھے ہے، او کیہہ کیہہ پسند کردا اے تے کیہڑیاں گلاں نے جنہاں توں اوہنوں نفرت اے۔ او کیہہ کُجھ چاہندا اے پئی

اوہدیاں لوکاں دے وچوں نظر آنا چاہیدا اے۔ تے ایویں صرف ایس صورت وچ ای ممکن
 ہوسکدا اے پئی خُدا اوہناں نوں آپ دے پئی او اوہناں توں کیہ چاہندا اے تے کیہڑیاں گلاں
 دے وچ اوہدی شادمانی پائی جاندی اے تے او انسان توں کیہڑیاں گلاں دی توقع کردا اے، کیہ
 کجھ اے جنہوں او بے حد پسند کردا اے۔ تے ایویں خُدا دے بارے وچ جاننا اک تجربے دا ناہ
 اے۔ جے کوئی بندہ خُدا دے بارے وچ جانن دا خواہش مند ہوئے تے اوہنوں خُدا دے نال
 اک شخصی تعلق قائم کرنا ہندا اے۔ تے جیویں جیویں کوئی بندہ خُدا دے نال اپنے تعلق دے
 وچ مضبوط ہندا جاندا اے او خُدا دے نال بہت ساریاں گلاں دی آگاہی حاصل کردا جاندا اے۔
 ایویں خُدا دے بارے بہتر علم رکھن دا دارومدار خُدا دے نال قائم مضبوط تعلقات اُتے ہے۔
 ایویں اسی سچائی دے ایس چوتھے پڑاؤ دے اخیر دے ول نوں وہدے پئے آں۔ جمدے وچ اسی
 اک عظیم ملاپ دے اُتے دھیان کردے پئے آں۔ تے اسی ویکھیا اے پئی کیویں خُدا نے اپنے
 سوہنے پتر دی رائیں ایس وہڈے میل نوں ساڈے لی ممکن کیتا اے۔ ایویں ایہہ خُدا تے
 انسان دا میل اے جمدے وچ انسانی کوشش دا کوئی عمل دخل نہیں پایا جاندا اے۔ ایہہ مکمل
 طور تے خُدا دا فضل اے جنہے انسان دے نال اپنی محبت دی خاطر اپنے پتر نوں ساڈیاں پاپاں
 دے فدیے دے طور تے قربان کر دتا سی۔

جدوں اسی خُداوند یسوع مسیح دی زمینی خدمت دے اُتے دھیان کردے آں تے اسی
 ویکھدے آں پئی اوہنے اپنے اختیار نوں اپنیاں شاگرداں تے اوہناں لوکاں دے وچ منتقل

کیتا سی جہناں نوں اوہنے چُنیا سی پئی او اوہدی خُو شخبری دے پیغام نوں ساری دُنیا دے وچ
 لے کے جاوَن۔ تاں پئی دُنیا دے ہر اک کونے دے وچ اوہدے ناہ دی تے اوہدے فدیے دی
 منادی ہو سکے۔ تے اوہنے اوہناں نوں باقاعدہ طور تے ایویں کرن دا حکم دتا سی جہنوں اسی
 مسیح یسوع دے ارشادِ اعظم دے طور تے جان دے آں اوہنے آکھیا پئی جاؤ تے ساری دُنیا دے
 وچ جا کے انجیل دی مُنادی کرو تے لوکاں نوں باپ بیٹے تے پاک روح دے ناہ توں بپتسمہ دو۔
 اوہدی زمینی جیاتی دے وچ اوہناں دے نال کیتے گئے اوہدے وعدیاں دے وچوں اک ایہہ وی
 سی پئی اوہنے اوہناں نوں آکھیا سی پئی میں تہاڈے لئی اک دوجا مددگار گھلاں گا۔ تے اسی پاک
 کلام دے وچوں جان دے آں پئی اوہنے ایس وعدے نوں جیویں اوہنے آکھیا سی پورا کیتا سی۔
 اوہنے اپنے پاک روح نوں عید پینتکوست دے دیہاڑے اوہناں دے اُتے نازل کردیاں ہوئیاں
 اوہناں نوں اپنے روح دے نال بھر دتا سی۔ تے روح نوں ملدیاں ای او خُو شئی تے تے دلیری
 دے نال بھر گئے سن۔ آؤ اسی ایس ای تعلق دے نال خُدا دے پاک کلام دے وچوں ویکھدے
 آں۔ تے اسی ویکھدے آں پئی یسوع مسیح جہنے ساڈی خاطر صلیب دے دُکھ نوں برداشت کیتا
 سی۔ اوہنے اپنیاں چُنیاں ہوئیاں لوکاں توں جہناں دا اوہنے فدیہ دتا سی کیہ توقع کردا اے۔
 اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۲۰ باب دی ۲۸ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہويا اے:
 ایس لئی اپنی تے اوس سارے گلے دی خبرداری کرو جہدا روح القدس نے تہانوں نگہبان ٹھہرایا
 اے تاں خُدا دی کلیسیا دی گلہ بانی کرو جہنوں اوہنے خاص اپنے لہو دے نال مل لیا اے۔

یسوع مسیح نے انسانی جسم اختیار کیتا سی تے بہت ای حلیمی دی حالت دے وچ ساڈے وچ
 وسن دے لئی آگیا سی۔ اوہنے انسانی صورت دے وچ پاکیزگی، فرمانبرداری تے حلیمی دی اک
 کامل مثال قائم کیتی سی۔ او انسانی نسل نوں ابدیت دے وچ خُدا دے نال ملاون دے لئی
 انسان بن گیا سی۔ اسی ایس ای تعلق دے نال بہت ساریاں گلاں نوں سکھیا اے تے یسوع
 مسیح دی شخصیت نوں کئی پہلوواں توں دیکھن دی کوشش کیتی اے۔ تے اسی دیکھدے آں
 پئی یسوع مسیح دا ایس زمین دے اُتے آون دا حقیقی مقصد کیہ سی؟ تے ایہہ وی پئی او اپنے
 مقصد دے وچ کتھوں تیکر کامیاب ہویا سی۔ اوہدے آسمان نوں چھڈن، ایس زمین اُتے
 آون، صلیبی موت برداشت کرن تے ساری انسانیت دا فدیہ دیون دے کیہ نتیجے سامنے آئے
 سن۔

تے ہُن اسی اگے وہدے آں تے اسی اوہدے کامل فدیے دے بارے لوکاں دے رد عمل تے
 اوہناں دے رویاں دے بارے گل بات کراں گے۔ اسی دیکھاں گے پئی کیویں اوہناں نے
 یسوع مسیح دے جسم اختیار کرن تے رد عمل دا اظہار کیتا سی۔ خُدا اوہناں توں کیہ توقع کردا
 سی تے او کتھوں تیکر اوہدی توقعات تے پورے اُترے سن۔ تے جے اسی پاک کلام وچوں
 پڑھئیے تے سانوں پتہ لگدا اے پئی وکھریاں لوکاں نے اوہدی زمین خدمت دے وچ وکھری
 طرح دے نال رد عمل دا اظہار کیتا سی۔ او کون لوکی سن جنہاں نے اوہدی زمین سیوانوں
 قبول کردیاں ہوئیاں اپنیاں جیتیاں نوں اوہدے سپرد کر دتا سی۔ تے او کون سن جنہاں نے

اوہدی بھر پور طور تے مخالفت کیتی سی۔ او اسی سب توں پہلاں یوحنا دی انجیل دے پہلے باب دی ۱۰ تے ۱۱ آیت نوں ویکھدے آں۔ جتھے ایویں لکھیا ہویا اے:

او دُنیا وچ سی تے دُنیا اوہدی رائیں پیدا ہوئی سی تے دُنیا نے اوہنوں نہیں پہچانیا سی۔ او اپنے گھر آیا تے اوہدیاں اپنیاں نے اوہنوں قبول نہ کیتا۔

اسی ویکھدے آں پئی اوہدے اپنے جیہڑے اوہنوں جاندے سن اوہناں نے اوہنوں قبول نہیں کیتا سی۔ پر خُدا دا پاک کلام بیان کردا اے پئی او لوک جنہاں نے اوہنوں قبول کیتا سی اوہنے اوہناں نوں خُدا دے فرزند بنن دا حق بخشیا سی یعنی اوہناں نوں جیہڑے اوہدے ناہ اُتے اسمان لیاوندے نے۔ ایویں کجھ نے اوہنوں قبول کیتا سی، کجھ نے اوہنوں رد کیتا تے کجھ ایویں دے وی سن جیہڑے اوہنوں جاندے تے سن پر اوہدے اُتے ایمان نہیں لایاے سن۔

اسی شروع توں ای ایس گل نوں ویکھدے تے سُنندے آوندے پئے آں خُدا نے اپنیاں لوکاں دے اُتے اپنے کلام نوں نازل کیتا سی۔ تے ایویں ایس ای حوالے دے نال اسی عام مُکاشفے تے خاص مُکاشفے اُتے گل بات کراں گے۔

خُدا اپنیاں لوکاں دے نال ہمکلام ہون دے لئی اپنیاں وکھریاں نبیاں نوں ورتدا رہیا اے جیہڑے اوہدیاں حکماں تے اوہدیاں گلاں نوں لوکاں تیکر پہنچاندے سن۔ پر ایس زمانے وچ خُدا نے اپنے کلام نوں ای اپنے سوہنے پتر یعنی ساڈے خُداوند یسوع مسیح نوں ای گھل دتا سی

جیہڑا پئی خُدا دا کلمہ اے۔ جہنے پُرانے عہد نامے دے وچ کیتیاں جاوَن والیاں بے شمار پیشن گویاں دے مُطابق اپنے آپ نوں لوکاں دے اُتے ظاہر کیتا سی۔

ایس توں پہلاں کدی وی انسانی نسل دے وچ خُدا نے اپنے آپ نوں ایویں ظاہر نہیں کیتا سی۔ پہلاں انسان خُدا دی بنائی ہوئی ایس کائنات نوں ویکھدیاں ہوئیاں تے ایہدے وچ پائی جاوَن والی خوبصورتی دی رائیں خُدا دی کاریگری دی تعریف کردا ہندا سی تے ایویں خُدا نوں ویکھن دی کوشش کردا ہندا سی۔

پر جدوں خُدا نے اپنے آپ نوں اپنے پتر دی رائیں ظاہر کیتا تے ایہہ اک کامل تے واضح مُکاشفہ سی جہدے وچ اسی خُدا باپ نوں خُدا پتر دے وچ ویکھدے آں۔ تے ایویں خُدا دے پُرانے عہد نامے دے وچ اپنے آپ نوں ظاہر کرن تے ایس زمانے دے وچ اپنے آپ نوں ظاہر کرن دے وچ بہت وڈا فرق پایا جاندا اے۔ خُدا اپنیاں لوکاں دی رائیں اپنیاں حُکماں نوں اپنیاں لوکاں دے اُتے ظاہر کردا سی جہناں توں لوکی خُدا دی شخصیت دے بارے وچ فہم حاصل کردے سن۔

پر ایہہ حقیقت اے پئی کدی وی کسے نے وی خُدا نوں نہیں ویکھیا سی۔ صرف یسوع مسیح دی رائیں ای خُدا نے اپنے آپ نوں اپنیاں لوکاں دے اُتے ظاہر کیتا سی۔ ایویں او اوہنوں ویکھدیاں ہوئیاں اوہدا یقین کر سکدے سن۔ پر اسی ویکھدے آں پئی اوہنوں ویکھدیاں ہوئیاں وی بہت ساریاں لوکاں دا رد عمل اوہدے بارے وچ بالکل منفی سی۔ اوہناں نے اوہدے خُدا

دے پتر ہون تے یقین نہیں کیتا سی۔ اوہناں نے اوہنوں اپنے وچکار ٹردیاں پھردیاں ہوئیاں تے اوہدی شخصیت دا تجربہ کردیاں ہوئیاں تے اوہدی قدرت نوں ویکھدیاں ہوئیاں وی اوہدا یقین نہیں کیتا سی۔ اسی اج وی اپنی شخصی جیاتی دے وچ یسوع مسیح دا تجربہ کردیاں ہوئیاں اوہدے وچ خدا دے خاص مکاشفے دا تجربہ کر سکدے آں۔

اسی اج وی ایس گل نوں محسوس کر سکدے آں پئی اوہنے ساڈی خاطر دکھاں نوں برداشت کیتا سی تے اوہدے دتے گئے وہڈے فدیے دی رائیں ای اسی مخلصی حاصل کیتی سی۔

تے یاد رکھو پئی جے او ایویں نہ کردا تے ساڈے وچوں ہر اک نوں اپنیاں اپنیاں پاپاں دے لئی فدیہ دینا پینا سی جمدے لئی ایہہ بہت ای ضروری سی پئی ساڈے وچوں ہر کوئی اپنیاں پاپاں دے لئی اپنی جان نوں صلیب دے اُتے دیندا۔ جے ایویں ہندا تے اسی اپنیاں پاپاں دی وجہ توں دکھ دے وچوں لہنگدے۔

پر اوہنے تے کوئی وی پاپ نہیں کیتا سی پئی اوہنوں صلیب دتا جاندا۔ سگوں اوہنے تے ساری انسانی تاریخ دے وچ اک مثالی پاکیزگی تے کامل کردار دا مظاہرہ کیتا سی۔ اوہنے آپ آگھیا سی پئی تہاڈے وچوں کون اے جیہڑا میرے وچ پاپ ثابت کرے۔ اوہنے ایہہ سارا کجھ صرف سانوں مخلصی دواون دے لئی کیتا سی۔ تے ساریاں توں اہم تے دھیان کرن دے قابل گل ایہہ ہے پئی صرف او ای اے جیہڑا ایویں کر سکدا سی۔ پر تاں وی اوہنوں چکھانن دے وچ اوہدوں دیاں لوکاں دی طرح آج وی بہت سارے لوکی اوہنوں سمجھن دے وچ غلط فہمی دا شکار

نے۔ او اوہدیاں گلاں نوں سُندیاں ہوئیاں ہسدے سن تے اوہنوں ٹھٹھیاں دے وچ اڑاندے
سن۔ او اوہدے بارے وچ ایویں دیاں گلاں کردے سن پئی کیہ ایہہ گلیل دے وچ وسن والا
بڑھئی نہیں اے؟ فیر اوہدے وچ ایہہ حکمت دیاں گلاں کتھوں آگئیاں نے۔ اوہدی شخصیت
دے وچ بہت زیادہ وسعت پائی جاندی سی جہنوں او سوکھیاں ای نہیں سمجھ سکدے سن۔ ایویں
کرن دے لئی ایہہ بہت ای ضروری سی پئی اوہناں نوں جو کجھ وی آگھیا جاندا او اوہنوں چنگی
طرح دے نال قبول کردے۔ آؤ اسی اپنی ہور راہنمائی دے لئی خُدا دے پاک کلام دے وچوں
اک حوالے نوں پڑھدے آں۔

اکر نتھیوں ۲ باب دی ۶ توں ۸ آیت۔ جتھے ایویں لکھیا ہويا اے:

فیر وی اسی کاملاں دے وچوں حکمت دیاں گلاں کردے آں پر ایس جہان دی تے ایس جہان
دے نیست ہون والے سرداراں دی حکمت نہیں۔ سگوں اسی خُدا دی او لگی ہوئی حکمت بھید
دے طور تے بیان کردے آں جیہڑی خُدا نے جہان دے شروع ہون توں پہلاں ای ساڈے
جلال دے واسطے مُقرر کیتی سی۔ جہنوں ایس جہان دیاں سرداراں دے وچوں کسے نے وی
نہیں سمجھیا سی کیوں جے اگر او سمجھدے تے جلال دے خُداوند نوں مصلوب نہ کردے۔
تے ایویں اسی خیال کردے آں پئی خُدا دی حکمت اک بھید اے جہنوں خُدا اپنے جلال دے
لئی ساڈے توں بیان کردا اے۔ ایہہ اے خُدا دی حکمت جہنوں ایس جہان دیاں حکماں دے
وچوں کوئی وی نہیں سمجھ سکدا اے کیوں جے ایہہ خُدا دی حکمت اے۔ تے جیویں پئی خُدا

دے پاک کلام دے وچ لکھیا ہویا اے تے اسی ایس اقتباس دے وچوں وی پڑھیا اے پئی بے
 او خُدا دی حکمت نوں جاندے تے او اوہنوں کدی وی مصلوب نہ کردے۔ انسانی پاکیزگی دا
 معیار خُدا دی حکمت نوں سمجھن توں قاصر اے۔ او لوک جنہاں دے اُتے خُدا نے اپنی حکمت
 نوں ظاہر کیتا اے او ایس حقیقت نوں جاندے نے پئی خُدا نے کیوں انسانی جسم اختیار کیتا سی
 تے اوہنے انسانی فطرت نوں اختیار کردیاں ہوئیاں حلیمی نوں اختیار کیتا سی تے ایہہ وی پئی
 اوہنوں کیوں اپنی جان صلیب دے اُتے دیندیاں ہوئیاں دکھاں نوں برداشت کرنا پیا سی۔ ایہہ
 او گلاں نے جنہاں دے بارے دُنیاوی طور تے سوچن والیاں لوکاں دے وچ بہت زیادہ اختلاف
 پایا جاندا اے۔ بے اسی تاریخ دا مطالعہ کریے تے مختلف لوکاں دے وچ خُدا تیکر رسائی دے
 لئی مختلف رسماں پایاں جاندیاں سن۔ لوکی مختلف طریقیاں نوں ورتدیاں ہوئیاں مگتی پاون دی
 کوشش کردے رھندے سن۔ پر ایویں کردیاں ہوئیاں او بالکل وی تاریکی دے وچ سن تے او
 نہیں جاندے سن پئی مگتی دے کم نوں صرف خُدا ای سرانجام دے سکدا اے۔ او ای اے
 جیہڑا سانوں مخلصی دیون تے سانوں ساری ناراستی توں پاک کرن دی خاصیت رکھن والا کامل
 خُدا اے۔ تے او ای ساڈا ابدی سردار کاہن تے ساڈا خُدا اے۔ اسی ایس حقیقت دے اُتے
 مکمل طور تے ایمان رکھدے آل پئی خُدا دا اکلوتا پتر جیہڑا ازل توں ای خُدا دے نال اے او
 ای ایس دُنیا دا خالق اے۔ او ای جنے دُنیا نوں مخلصی عطا کیتی اے تے ایویں او ساڈا نجات
 دہندہ اے۔ او ایس دنیا دے وچ یہودیوں دے وچ آیا سی تے او خُدا دے پاک کلام تے خُدا دی

حکمت نوں انساناں دے نال ونڈھن دے لئی آیا سی۔ خُدا نے اوہناں دے ذہنی معیار دے
 مطابق اپنے کلام دیاں گلاں نوں اوہناں دے اُتے ظاہر کیتا سی تاں پئی او اوہناں نوں سمجھ
 سکے۔ او پُرانے عہد نامے توں واقف سن تے اوہنوں خُدا دی شریعت دے طور تے مُقدس
 جاندیاں ہوئیاں پڑھدے ہندے سن۔ پر او اوس صلیب دے اُتے قُربان ہون والے مسیح دی
 رائیں حاصل ہون والی مکتی دی حقیقت نوں بالکل وی نہیں جاندے سن۔ او بالکل وی نہیں
 جاندے سن پئی اوس بے گناہ نوں ستائے جاوے تے اوہنوں صلیب دے اُتے دے دتے جاوے
 دے مگر کیہ کجھ پایا جاندا سی۔ ایویں ایہہ سارا انتظام اوہناں دے لئی توقع دے خلاف سی تے
 او اپنے اندر پائی جان والی انسانی حکمت دی رو دے نال اوہنوں نہیں سمجھ سکدے سن۔ تے
 او نہیں جاندے سن پئی ساڈا سردار کاہن جیہڑا انسانی فطرت دے وچ ظاہر ہويا اے او اصل
 وچ خُدا دے نال ساڈا میل کروان دے لئی ظاہر ہويا سی۔ او اوس دُوری نوں مُکاون دے لئی
 جیہڑی ساڈے تے خُدا دے وچ پائی جان دی سی ظاہر ہويا سی۔ ایس توں پہلاں انسان اپنیاں
 چنگیاں کماں تے ایمانداری دے نال کیتے جاوے والیاں روئیاں دی وجہ دے نال ایس دُوری
 نوں مُکاون دی کوشش کردا رہیا اے۔ پر ایویں کدی وی نہیں ہو سکيا اے کیوں جے خُدا
 جیہڑا انسانیت دے نال بے حد پیار کردا اے اوہنوں ایس دُوری نوں مُکاون دے لئی ایس
 سارے انتظام نوں آپ ای کرنا پیا سی۔ تے ایہہ کرن دے لئی اوہنے اپنے اکلوتے پتر نوں وی

ایس دُنیا دے وچ گھلن توں دریغ نہیں کیتا سی۔ ایویں اوہنے ساڈے نال خُدا دے تعلقات
دے وچ سانوں بحال کیتا سی۔

اک عام بندہ جیہڑا ایس حقیقت توں بالکل وی واقف نہیں اے اوہدے مطابق شاید یسوع
مسیح نوں صلیب دے اُتے اپنی جان دیون دی بالکل وی لوڑ نہیں سی۔ پر او لوکی جنناں اُتے
خُدا نے ایس بھید نوں ظاہر کیتا سی او اوہدے اُتے ایمان لیائے سن تے اوہناں نے اوہنوں
خُدا دا پتر تسلیم کیتا سی۔

پر ایہدے اُلٹ او لوکی جنناں نے اپنیاں دلاں نوں سخت کر لیا سی تے یسوع مسیح دے
انسانی جسم دے وچ آون دا انکار کیتا سی او اوہنوں پچھان توں غافل سیئے سن۔
اک انسان جدوں خُدا نوں قبول کردا اے تے او یسوع مسیح نوں اپنے مگتی دیون والے دے
طور تے من لیندا اے۔ تے او اوہدے انسانی جسم دے وچ آون نوں پچھان لیندا اے۔ ایویں
اوہدی شخصی حیاتی دے وچ اک تبدیلی پائی جاندی اے جیہڑی اوہنوں ایس گل دا احساس
دواندی اے پئی خُدا اوہدی حیاتی دے وچ کم کردا پیا اے۔

ایہہ اوہدے کم، اوہدی حکمت دیاں گلاں تے اوہدے معجزات سن پئی جیویں پئی پاک کلام بیان
کردا اے پئی اوہدی شہرت اوس سارے علاقے دے وچ پھیل گئی سی۔ ہر کوئی اوہنوں ویکھن
دا تے اوہنوں ملن دا خواہش مند سی۔ ایویں او اوس ویلے دے وچ اوس علاقے دی مقبول
ترین شخصیت بن گیا سی۔ ایہہ ای وجہ اے پئی اوہدے خلاف اوس ویلے دیاں مذہبی راہنماواں

دے وچ اوہدے بارے وچ گل بات ہندی رہندی سی۔ خُدا جیہڑا پئی حکمت دا سرچشمہ اے
 اوہنے اوہنوں بہت زیادہ عزت قُدرت تے جلال دے نال نوازا ہویا سی۔ تے اسی پاک کلام
 دے وچ پڑھ سکدے آں پئی خُدا نے اوہنوں او ناہ بخشیا ہویا اے جیہڑا ساریاں ناواں توں اُچا
 اے یعنی یسوع ناہ جمدے اگے ہر اک گھٹنا جھکے گا بھادیں آسمانیاں دا ہوئے بھادیں زمینیاں
 دا تے بھادیں اوہناں دا جیہڑے زمین دے بیٹھاں نے۔ اسی جاندے آں پئی اوس ویلے دیاں
 لوکاں دے وچ جنناں نے اوہنوں قبول نہ کردیاں ہوئیاں اپنیاں دلاں نوں سخت کیتا سی تے
 اوہنوں نہیں پچھانیا سی۔ تے او ای لوک سن جنناں نے اوہدے خلاف سازش کیتی سی تے
 اوہنوں پھڑواندیاں ہوئیاں صلیب دے دتا سی۔

جے اسی انجیلاں نوں پڑھئے تے سانوں اتھے یوحنا پتسمہ دیون والے دا ذکر بلدا اے جیہڑا
 پئی یسوع دی ماں مریم دی اک رشتہ دار دا پتر سی جہدا ذکر سانوں پاک کلام دے وچوں بلدا
 اے۔ اوہدی پیدائش وی خُدا دی مرضی دے مطابق ہوئی سی تے خُدا نے اوہنوں گھلیا سی پئی
 او خُداوند یسوع مسیح دے آون توں پہلاں اوہدے لئی راہ تیار کرے۔ اوہدے آون دا پرچار
 کرے تے اوہدی گواہی دیوئے۔ اوہنے یسوع مسیح دے آون دا پرچار کیتا سی تے ایویں لکھیا
 ہویا اے پئی ویکھو ایہہ خُدا دا برہ اے جیہڑا دُنیا دیاں پاپاں نوں چک لے جاندا اے۔ ایویں
 اوہنے اوس ویلے دے بارے دے وچ پہلاں توں ای بیان کر دتا سی جدوں یسوع مسیح نوں
 ایس جہان دیاں پاپاں نوں چکن دے لئی بڑی مُصیبت دے وچوں لہنگنا پینا سی۔

یوحنا لوکاں دے وچ توبہ دی مُنادی کردا پیا سی تے اوہناں نوں ایس گل دی اگاہی دیندا پیا سی پئی اوہناں دے وچ اک گلتی دیون والا آوندا پیا اے۔ تے اسی پڑھدے آں پئی یوحنا دریائے یردن دے وچ لوکاں نوں بہتسمہ دیندا ہندا سی۔ تے اویسوع مسیح دے ظاہر ہون دے بارے لوکاں نوں دسدا ہندا سی پئی میں تے تہانوں پانی دے نال بہتسمہ دیندا آں پر او جیہڑا میرے باہجوں آوندا اے او تہانوں روح تے اگ دے نال بہتسمہ دیوئے گا۔ تے اوہنے ایہہ وی آکھیا پئی میں تے اوہدی جُتی دا تسمہ کھولن دے لائق وی نہیں آں۔ تے ایویں اسی پاک کلام دے وچوں ویکھئیے تے اسی یوحنا دیاں شاگرداں دے بارے وی پڑھدے آں جیہڑے ہمیشہ اوہدے نال نال رہندے سن۔

شاگرداں دے بارے وچ ہمیشہ توں ای ایہہ توقع کیتی جاندی اے پئی اوہناں دے وچوں اوہناں دے اُستاد دی شخصیت نظر آنا چاہیدی اے۔

جے اسی یسوع مسیح دیاں حواریاں دیاں جیتیاں دے اُتے تفصیل دے نال دھیان کریئے تے اسی ویکھدے آں پئی اوہناں دے وچوں اوہناں دے اُستاد ساڈے خُداوند یسوع مسیح دی اک جھلک ویکھن نوں ملدی اے۔ ایویں اوہدی زمینی جیتی ایس دُنیا دے وچ پائے جاون والے ہر اک بندے دے لئی اک مثال سی۔ جے اسی خُدا دے پاک کلام دے وچوں پڑھئیے تے سانوں بہت ساریاں تھواواں دے اُتے سانوں اوہدے حلیم ہون تے اوہدے جیسی جیتی بسر کرن دے

بارے وچ ہدایتاں ملدیاں نے۔ او اسی نویں عہد نامے دے وچوں فلپیوں دے ناہ لکھے گئے خط
اوہدے ۲ باب دی ۵ توں ے آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

اوویں دا ای مزاج رکھو جیویں دا مسیح یسوع دا وی سی۔ اوہنے بھاویں جے خُدا دی صورت
تے سی خُدا دے برابر ہون نوں قبضے وچ رکھن دی شے نہ جانیا سی۔ سگوں اپنے آپ نوں خالی
کر دتاتے خادم دی صورت اختیار کر لئی تے انساناں دے مُشاہہ ہو گیا سی۔

خُدا روح اے جسنے یسوع مسیح دے وچوں ہو کے اک پُر مثال جیاتی بسر کیتی سی۔ جمدے وچ
اوہنے انساناں دے لئی حلیمی تے فروتنی دا سبق دتا سی۔ او بھاویں جے خُدا سی پر اوہنے

انساناں دی سیوا کر دیاں ہوئیاں سانوں وی اک دوجے دے نال ایویں ای کرن دے بارے آگھیا
سی۔ اوہنے اک دوجے دے نال محبت دے نال پیش آون دے بارے آگھیا سی۔ اوہنے ای ایہہ
آگھیا سی پئی اک دوجے دے نال محبت رکھو جیویں پئی میں وی تہاڈے نال محبت رکھی اے۔

ایویں اوہدیاں شاگرداں نے اوہدی تعلیم نوں اوہدے حُکم دے مُطابق دُنیا دے وچ آپ جا کے
تے لکھائیاں دی شکل دے وچ پہنچایا سی جہدا ثبوت سانوں نویں عہد نامے دے وچ ملدا اے۔

اسی ایس گل دے اُتے پہلاں وی دھیان کیتا سی پئی نویں عہد نامے دے وچ لکھی جاوَن والی
ہر ایک کتاب نوں اک یہودی نے لکھیا اے۔ جنہاں نے ایہنوں پہلی صدی دے وچ خُدا دے

روح دی ہدایت دے نال لکھیا سی۔

تے اسی جیویں پئی سیوا دے تعلق نال گل بات کردے پئے آں۔ تے سانوں ایس ای تعلق
دے نال خُدا دے پاک کلام دے وچوں بہت سارے حوالے مدے نے جیہڑے سانوں ایہہ
سمجھن دے وچ مدد دیندے نے پئی یسوع مسیح نے جیہڑا خُدا سی تے ساڈی خاطر انسان بن
گیا سی تے اوہنے انسانی فطرت اختیار کردیاں ہوئیاں انسانیت دے سیوا کیتی سی۔ تے ایویں
اوہنے سانوں اک دوجے دی سیوا کرن دا عملی طور تے سبق دتا سی۔

جے اسی مرقس دی انجیل دے وچوں خُداوند یسوع مسیح دی زمینی حیاتی بارے ویکھئیے تے
اوہدے ۱۰ باب دی ۴۲ توں ۴۵ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

پر یسوع نے اوہناں نوں کول سد کے آکھیا پئی تھی جاندے او پئی جیہڑے قوماں دے سردار
سمجھے جاندے نے او اوہناں دے اُتے حکومت چلانے نے تے اوہناں دے امیر اوہناں دے

اُتے اختیار جتانے نے۔ پر تھانڈے وچ ایویں نہیں سگوں جیہڑا تھانڈے وچوں وڈا ہونا
چاہوئے او تھانڈا خادم بنے تے جیہڑا تھانڈے وچوں اول ہونا چاہوئے او ساریاں دا غلام بنے۔
کیوں جے ابن آدم وی ایس لئی نہیں آیا پئی خدمت لوئے سگوں ایس لئی پئی خدمت کرے
تے اپنی جان بہتیریاں دے بدلے فدیے وچ دیوئے۔

تے یاد رکھو پئی ایہہ تعلیم اوس زمانے دے وچ پائی جاوے والے تعلیم دے بالکل الٹ تعلیم
ہندی سی۔ تے بہت سارے لوکاں نوں شاید ایہنوں اپناون دے وچ اوکھائی لگدی سی کیوں
جے ایویں کرنا اصل وچ اوہناں دے وچ عجیب خیال کیتا جاندا سی۔ کیوں جے او تے اُچیاں

عہدیاں دی خواہش رکھدے سن تے اوہناں نوں توقع ہندی سی پئی اوہناں نوں اُچا عہدہ تے
 اُچی کرسی دتی جاوے۔ پر یسوع مسیح نے ایہدے وچ پائے جاوے والے بھید نوں اوہناں دے
 اُتے ظاہر کر دتا سی پئی جیہڑا تھماڈے وچوں وہڈا ہونا چاہوے او تھماڈا خادم بنے تے جیہڑا اول
 ہونا چاہوے او ساریاں دا غلام بنے۔ تے ایہدی مثال سانوں ساڈے ہادی خُداوند یسوع مسیح
 دی زمینی جیاتی دے وچوں واضح طور تے بلدی اے۔ جیہڑا اکھدا اے پئی ابنِ آدم ایس لئی
 نہیں آیا اے خدمت لیوے سگوں ایس لئی آیا اے پئی خدمت کرے تے اپنی جان نوں
 بہتریاں دے لئی فدیے دے وچ دیوے۔

او اسی اپنے کول پائے جاوے والے تحریری مواد ول نوں وہدے آں تے اپنی ہور راہنمائی دے
 لئی ویکھدے آں۔ تے ایہدے وچ جیہڑی گل ساڈے دھیان کرن دے لئی پائی جاندی اے
 اوہدا تعلق خُداوند یسوع مسیح دی زمینی جیاتی دے اک خاص پہلو دے نال اے۔
 اسی اوہدی زمینی جیاتی دے کئی پہلوواں دے اُتے تفصیل دے نال ویکھیا اے تے اوہدی کامل
 ذات دے اُتے دھیان کیتا اے۔

تے اسی ہور اگے وہدے آں تے ویکھدے آں پئی خُدا دا پاک کلام سانوں ایس گل نوں سمجھن
 وچ راہ وکھاوندا اے پئی او ای خُدا دیاں کیتیاں ہوئیاں وعدیاں دا کامل تے واحد پاسدار اے۔
 اسی جاندے آں تے اسی ایس گل دے اُتے چنگی طرح دے نال دھیان کیتا اے پئی خُدا نے
 اپنے پتر دے ایس دُنیا دے وچ آون دے حوالے دے نال بہت ساریاں گلاں نوں اپنیاں

لوکاں دے اُتے اپنیاں نبیاں دی رائیں ظاہر کیتا سی۔ تے اوہنے انساناں دے نال بہت سارے ایویں دے وعدے کیتے سن جہناں دے وچ انسان دی نجات دے منصوبے دا پورا ہونا وی شامل سی۔ پر یاد رکھو پئی خُدا دے پتر یعنی ساڈے خُداوند یسوع مسیح دے علاوہ ہور کوئی ذات ایویں دی نہیں پائی جاندی سی پئی او اوہناں ساریاں وعدیاں نوں پورا کردی جہناں نوں خُدا نے اپنیاں نبیاں دی رائیں کیتا سی۔

آؤ اسی خُدا دے پاک کلام دے وچوں اپنی راہنمائی دے لئی ہور ویکھدے آں پئی یسعیاہ ۵۹ باب دی ۱۶ توں ۲۰ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے اوہنے ویکھیا پئی کوئی آدمی نہیں اے تے تعجب کیتا پئی کوئی شفاعت کرن والا نہیں اے ایس ای لئی اوہدیاں بازواں نے اوہدے لئی مگتی حاصل کیتی تے اوہدی راستی نے اوہنوں سنبھالیا۔ آہو اوہنے راستی دا بکتر پیا تے مگتی دا خود اپنے سر اُتے رکھیا تے اوہنے لباس دی تھان تے انتقام دی پوشاک پائی تے غیرت دے جُجے دے نال ملبس ہويا۔ او اوہناں نوں اوہناں دے اعمال دے مطابق جزا دیوئے گا۔ اپنیاں مخالفاں اُتے قہر کرے گا تے اپنیاں ویریاں نوں سزا دیوئے گا تے جزیریاں نوں بدلہ دیوئے گا۔ فیر مغرب دے باشندے خُداوند دے ناہ توں ڈرن گے تے مشرق دے باشندے اوہدے جلال توں کیوں بچے او دریا دے سیلاب دی طرح آوئے گا جیہڑا خُداوند دے دم نال رواں اے۔ تے خُداوند فرماندا اے پئی

صیون دے وچ تے اوہناں دے کول جیہڑے یعقوب وچ خطاکاری توں باز آوندے نے اک
فدیہ دیون والا آوے گا۔

ضروری سی پئی ابن داؤد وفادار ہندا۔۔۔ ضروری سی پئی برہ بے عیب ہندا۔

ابراہام دے نال کیتے گئے وعدیاں دیاں برکتاں صرف اوہناں وعدیاں دی پاسداری دی رائیں
حاصل کیتیاں جاسکدیاں سن۔

ساڈے کول پائے جاون والے تحریری خاکے دے وچ ساڈے لئی یسوع مسیح دی شخصیت دے
اُتے دھیان کرن دے لئی اگلا نقطہ ایہہ ہے پئی اوہنے اوہناں دے اُتے بھید دیاں گلاں نوں
اشکارہ کیتا سی۔ اوہنے اوہناں نوں آون والے ویلے دے بارے آگاہی دتی سی تے اوہناں نوں
چنگا راہ دکھایا سی۔ کیوں جے او اپنیاں لوکاں دی مدد کرن دے لئی ایس زمین دے اُتے آیا سی
تے اوہنے ایویں عملی طور تے کیتا سی۔ اوہنے اوہناں دے لئی بہت ای ڈھنگیاں گلاں نوں سمجھ
وچ آجاون دے قابل بنا دتا سی تاں پئی او اوہناں نوں سوکھیاں ای سمجھ سکے۔ او اوہناں نوں
اوکھیاں گلاں نوں سمجھاوندیاں ہوئیاں تمثیلاں دے وچ کردا ہندا سی۔ اوہنے نہ صرف اوہناں
دی دُنیاوی طور تے راہنمائی کیتی سی سگوں اوہناں دی روحانی راہنمائی وی کیتی سی تے اوہناں
نوں حقیقی معنیاں دے وچ خُدا دی پچھان بخشی سی۔ او اسی اپنی ہور راہنمائی دے لئی
ویکھدے آں پئی یوحنا دی انجیل دے ۱۴ باب دی ۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا
اے:

جے تسی مینوں جانیا ہندا تے میرے پیو نوں وی جاندے۔ ہُن اوہنوں جاندے او تے ویکھ لیا اے۔ فلپس نے اوہنوں آکھیا اے خُداوند! پیو نوں سانوں دکھا ایہہ ای سانوں بہت اے۔ یسوع نے اوہنوں آکھیا اے فلپس! میں اپنی دیر توں تھڈے نال آں کیہ تُو مینوں نہیں جاند ایں؟ جے مینوں ویکھیا اے اوہنے پیو نوں ویکھیا اے۔ تُو کیوں آکھدا ایں پئی پیو نوں سانوں دکھا؟

ایویں یسوع مسیح نے اوہناں نوں ایہہ سمجھایا سی پئی اوہناں نوں خُدا باپ نوں خُداوند یسوع مسیح دی ذات توں دکھ نہیں لبھنا چاہیدا اے۔ سگوں او تے باپ اک ای نے تے او باپ دے وچ اے تے باپ اوہدے وچ اے تے اوہدے وچ رہندیاں ہوئیاں اپنیاں کماں نوں سرانجام دیندا اے۔

اسی ایس ویلے پنجاں تھاواں تے کھلون والے سچائی دے سفر دے بارے گل بات کردے پئے آں تے ایہدیاں کجھ وکھریاں وکھریاں پاسیاں توں سچائی نوں جانن دی کوشش کردے پئے آں۔ اسی اے تیکر ایہنوں تہاں تھاواں تے کھلو کے ویکھیا اے تے اسی کجھ خاص موضوعاں اُتے گل بات کیتی اے۔ تے وکھریاں دیلاں تے پاک کلام دی لودے وچ اوہناں نوں جانن دی کوشش کیتی اے۔ تے تھانوں یاد ہوئے گا پئی سب توں پہلاں اسی خُدا دے بارے گل بات کیتی سی جیہڑا پئی ساڈا پہلا پڑاؤ سی۔ تے ایویں اسی جانیا سی پئی خُدا کون اے تے او کتھے اے تے او کیویں دا اے۔ اسی جاندے آں پئی جدوں اسی کسے ایویں دے بندے نوں جانن دی

کوشش کر دے آں جنوں اسی پہلاں کدی وی نہیں ویکھیا اے تے اسی اوہدے بارے جان
 دے لئی اوہدے توں کئی طرح دے سوالاں نوں کر دے آں۔ تے ایویں کردیاں ہوئیاں اسی
 اوہدی فطرت دیاں کئی حصیاں نوں جان دی کوشش کر دے آں۔ تے اسی اوہدے بارے اپنے
 ذہن دے وچ اک شبیہ بناوندے جان دے آں۔ تے جیویں جیویں اسی اوہدے بارے جان دے
 جان دے آں ساڈیاں ذہناں دے وچ پائی جاوون والی اوہدی شبیہ ہور واضح ہندی جاندی اے۔
 اسی کئی سوالاں تے اوہناں دیاں جواباں دی رائیں خُدا دی اک شبیہ بناون دی کوشش کیتی
 اے تے ایویں کردیاں ہوئیاں اسی پاک کلام دے وچوں کئی حوالیاں نوں اپنی مدد دے لئی
 ورتیا سی۔ تے اسی اوہدیاں صفتاں نوں جان دیاں ہوئیاں اوہدے بارے گل بات کیتی سی پئی
 اوہنوں کیہ پسند اے تے کیہ اے جیہڑا اوہنوں چنگا نہیں لگدا اے۔ تے او کیہڑیاں گلاں نے
 جنناں دے وچ او خُوشی محسوس کردا اے۔ تے کیہ کجھ اے جمدے توں او ناراض ہو جاندا اے،
 او اپنے آپ نوں وکھری طرح دے نال انساناں دے اُتے ظاہر کردا اے۔ تے ایہدے علاوہ
 اسی بہت ساریاں گلاں نوں خُدا دے تعلق دے نال ویکھیا سی تے ایویں اسی اپنیاں ذہناں
 دے وچ اوہدی اک تصویر بنائی سی پئی او کیہڑیاں کیہڑیاں صفتاں دے نال کیویں دا نظر آوندا
 اے۔

ایہدے باہجوں اسی ایس کائنات دے اُتے دھیان کیتا سی جمدے وچ اسی رہندے پئے آں۔
 سانوں ایہدے وچوں بہت سارے نشان تے عجائب مدے نے جیہڑے سانوں خُدا دے بارے

وچ بہت کچھ دسدے نے۔ ایہہ کائنات خُدا دی کاریگری دی بہت وہڈی مثال اے تے ایہہ ساڈی سوچ توں وی بہت وہد کے ہے۔ اسی ایہدے اک کنڈے توں دوجے کنڈے تیکر سفر نہیں کر سکدے آں۔ ایہہ کائنات ایویں دیاں حیران کردیوں والیاں شیواں دے نال بھری ہوئی اے جہناں دے اُتے دھیان کردیاں ہوئیاں اسی اوہدی تعریف کیتے بغیر نہیں رہ سکدے آں۔ پر جدوں اسی ایہدا موازنہ ایہنوں پیدا کرن والے خُدا دے نال کردے آں تے ایہہ بہت ای وہڈی کائنات سانوں بہت نکئی دکھالی دیندی اے۔ او ایہنا وہڈا اے پئی او ایس کائنات دے وچ سما نہیں سکدا اے۔ او ہر تھاں تے موجود اے تے ایس کائنات دے ہر اک حصے دے وچوں اوہنوں لہیا جاسکدا اے۔ او کدی وی اپنیاں لوکاں دیاں دُعاواں نوں رد نہیں کردا اے تے نہ ای اوہناں نوں کلیاں چھڈدا اے۔

اوہنے ایس کائنات دا اک نظام مُقرر کیتا ہویا اے جمدے مُطابق ایہہ کائنات اپنا کم کردی پئی اے۔ تے ایہدے وچ بہت ساریاں شیواں پائیاں جاندیاں نے جیہڑیاں سانوں ساڈے خالق خُدا دے بارے وچ بہت کچھ دسدیاں نے۔

تے فیر اگے وہدیاں ہوئیاں اسی اپنے تیجے پڑاؤ اُتے دھیان کیتا سی جیہڑا پئی انسانیت دے تعلق دے نال سی۔ جمدے وچ اسی ایس گل دے اُتے دھیان کیتا سی پئی ایس کائنات دے وچ پائیاں جاوَن والیاں ساریاں شیواں دے وچوں خُدا جیہڑی شے نوں سب توں بہتا پیار کردا اے او اے انسان۔ جہنوں اوہنے اپنی شکل تے اپنی شبیہ اُتے پیدا کیتا سی۔ او انسان دے

نال بے حد پیار کردا سی تے او اوہدے نال گلاں کردا ہندا سی۔ پر جدوں انسان دی نافرمانی دے سببوں خُدا تے انسان دے وچ جُدائی آگئی تے فیر کئی ہزاراں ورے ایہدے وچ ای لہنگ گئے تے خُدا تے انسان دا فیر میل نہ ہو سکیا۔ تے ایویں انسان پاپ دے وچ وہدا گیا تے ایس ڈُہنگی دلدل دے وچ دھسدا گیا سی۔ پر فیر خُدا نونوں رحم آیا کیوں جے او رحم کرنا پسند کردا اے تے او رحیم خُدا اے۔ اوہنے دوبارہ انسان نونوں اپنی حضوری دے وچ لیان دا فیصلہ کیتا۔ تے ایویں اوہنے اپنی سوہنے پتر نونوں ایس دُنیا دے وچ گھل دیتا تاں پئی او انسانی جسم لیوئے تے اپنے آپ نونوں قربان کرے۔ تے او او سانوں پاک کرے تے سانوں پئیو دے کول لے جاوئے۔

تے ہُن ایس پڑاؤ دے وچ اسی خُدا دی محبت دے اُتے دھیان کردے پئے آں۔ تے ساڈا موضوع تجسم اے اوہدا انسانی جسم دے وچ آنا تے انسان شکل نونوں اختیار کرنا۔ تے ایس تعلق دے نال اسی ابے بہت ساریاں گلاں دے اُتے دھیان کراں گے تے اپنی گل بات نونوں اگے وہداواں گے۔

خُدا دا شکر اے پئی اسی ایس ویلے سچائی دے سفر دے چوتھے پڑاؤ اُتے آں تے اسی ایس ویلے ایہدے اخیرے حصے نونوں مُکاون والے آں۔ تے اسی ایہدے اُتے یسوع مسیح دے انسانی جسم وچ آون دے حوالے نال گل بات کردے پئے آں۔ پئی کیویں یسوع مسیح نے انسانی جسم اختیار کیتا تے ساڈے وچ وسن دے لئی آگیا سی۔

ساریاں توں پہلاں اسی ایس سارے حصے دا جامع خلاصہ ویکھیا سی تے ہُن اسی ایہدے چوتھے
پڑاؤ دے اخیرى حصے تے پہنچ چکے آں۔ میں اُمید کردا آں پئی تہاڈے وچوں ہر اک دے
کول ایہہ تحریری خاکہ موجود ہونے گا جمدی مدد دے نال اسی ایس سارے حصے دے وچ اگے
وہدے پئے آں۔ تے اسی مزید ایہدی راہنمائی دے وچ اگے وہداں گے تے ویکھاں گے پئی
ہور کیہ کجھ اے جمدے اُتے اسی دھیان کرنا اے۔

تے تہانوں یاد ہونے گا پئی اسی تھیافنی یعنی خُدا دے الہی طور تے ظاہر ہون دے بارے گل
بات کیتی سی، پئی خُدا اپنے آپ نوں کیویں ظاہر کردا اے۔ تے اسی ویکھیا سی پئی او اپنے آپ
نوں وکھری وکھری طرح دے نال ظاہر کردا رہیا اے۔ پر او ساریاں شکلاں جہناں دے وچ خُدا
اپنے آپ نوں ظاہر کردا رہیا سی او ساریاں عارضی شکلاں سن۔ تے فیر اخیر دے وچ خُدا نے
اپنے آپ نوں ساڈے اُتے مُستقل معنیاں وچ اپنے سوہنے پتر ساڈے خُداوند یسوع مسیح دی
رائیں ظاہر کیتا سی۔ اوہنے انسان دے مگتی دے منصوبے نوں پورا کرن دے لئی انسانی جسم
اختیار کیتا سی۔ اوہنے انسانی جسم اختیار کیتا سی تے انسانی فطرت نوں لیندیاں ہوئیاں اک عام
انسان دے وانگر بن گیا سی تے اوہنے ساڈے وچ وسدیاں ہوئیاں کامل جیاتی بسر کیتی سی۔
تے ہُن اسی ایہدے اخیرى حصے دے اُتے دھیان کردے پئے آں پئی لوکاں دا اوہدے جسم
اختیار کرن دے بارے کیویں دا رعد عمل سی۔ تے ایہہ وی پئی ایہہ رد عمل کتھوں تیکر منفی
سی تے کتھوں تیکر مثبت سی۔ اوہنوں کئی طرح دیاں فرقیماں دے لوکی ملے سن پر اوہناں دے

وچوں سارے ای اوہدے اُتے ایمان نہیں لیائے سن۔ سگوں بہت سارے ایوین دے وی س
 جیہڑے اوہنوں چنگی طرح دے نال سمجھ وی نہیں سکے سن۔ بہت سارے ایویں وی سن
 جیہڑے اوہدی حلیمی تے برداشت نوں منفی معنیاں دے وچ لیندے سن۔ او اصل وچ اوہدے
 جسم اختیار کرن دی حقیقت نوں بالکل وی نہیں جاندے سن تے ایویں وی پڑھن نوں ملیا اے
 پئی او خیال کردے سن پئی او تے خُدا دے ولوں ہے ای نہیں۔ پر او جیہڑے اوہدے اُتے
 ایمان رکھدے سن او ایس گل دی گواہی دیندے سن پئی او خُدا دا پتر اے کیوں جے اگر او
 خُدا دے ولوں نہ ہندا تے کوئی وی پاپی شخص ایویں دیاں کماں نوں کر ای نہیں سکدا اے۔
 ایویں وکھرے فرقیماں دے لوکی اوہنوں سُنندے سن۔ سامری، گلیلی، یہودی تے آسے پاسے
 دے سارے وسن والے جیہڑے اوہدی شہرت نوں سُنندیاں ہوئیاں اوہدے کول آوندے سن۔
 تے او اوہناں نوں تعلیم دیندا سی تے او اوہدے اُتے ایمان لے آوندے سن۔ بہت بہت
 سارے ایویں دے وی سن جہناں نوں ہر ویلے اوہدی نکتہ چینی کرن دی فکر لگی رہندی سی۔ پر
 فریسی اوہنوں پھرن توں وی ڈردے سن کیوں جے او ایس گل نوں جاندے سن پئی لوکاں دی
 اک بہت وڈی تعداد اوہنوں خُدا دا پتر مندی اے۔ تے اوہناں فریسیاں دی ایہہ کوشش
 سی پئی جیہڑا وی بندہ اوہنوں مسیحا آکھدیاں ہوئیاں اوہدا اقرار کرے گا او اوہنوں عبادتخانے
 دے وچوں خارج کر دیون گے۔ تے بہت سارے لوکی اوہدی تعلیم نوں سُنندیاں ہوئیاں،
 اوہدے معجزیاں نوں ویکھدیاں ہوئیاں تے اوہدے توں شفا پاوندیاں ہوئیاں ایہہ اقرار کردے

سن پئی او ای خُدا دا پتر اے جیہڑا ازل توں اوہدے نال اے۔ پر ایہدے اُلٹ فطرت رکھن والے لوکی ہمیشہ ایس گل اُتے ای اڑے رہندے سن پئی اوہدی تے عُمر ای بہت گھٹ اے فیر او کیویں اپنے آپ نوں ابراہام توں وی وڈا بیان کردا اے۔ پر او اصل وچ ایہدے مگر پائی جاون والی حقیقت توں بے خبر سن تے او صرف ظاہری گلاں دے ول نوں ای دھیان دیندے سن جیہڑیاں اوہناں دی فطرت دا حصہ بن چُکیاں سن۔

پر یسوع مسیح ے او ای بیان کیتا سی جیہڑا او ویلے دے لوکاں دی لوڑ سی۔ ایس گل دی ڈاہٹی لوڑ سی پئی لوکاں نوں سچائی بیان کیتی جاندی۔ پر اسی ویکھدے آں پئی بہت ساریاں لوکاں دے وچ ایس سچائی نوں سُنن دی ہمت نہیں سی تے بہت کجھ ایویں دا وی ہندا سی جیہڑا اوہناں دے لئی قابل قبول نہیں ہندا سی۔ کیوں جے یسوع مسیح دے ایس زمین تے آون دیاں کجھ صدیاں پہلاں توں یہودیت دے حالات بہت حد تیکر بدل چکے سن تے لوکی اپنے حقیقی محور توں بہت ای پراں ہو چکے سن۔ تے اوہناں دیہاڑیاں دے وچ خُدا اپنیاں لوکاں دے نال ہمکلام نہیں ہندا سی۔ او اپنیاں نبیاں دی رائیں اوہناں نوں ہدایت نہیں دیندا سی۔

تے ایویں اسی ویکھ سکدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح دے بارے وچ وکھرے لوکاں دا رد عمل وکھرا پایا جاندا سی۔

تے اسی ایس موضوع اُتے گل کردے پئے سی پئی خُدا نے اوہناں نوں ایس گل دی آگاہی
بخشی سی پئی اوہناں نوں باپ نوں اوہدی ذات توں وکھ نہیں لبھنا چاہیدا اے کیوں جے او تے
باپ اک ای نے۔ او باپ وچ اے تے باپ اوہدے وچ اے۔

ایس ای گل نوں اگے وداوندے آں تے ویکھدے آں پئی یوحنا ۱۲ باب دی ۴۴ آیت دے وچ
ایویں لکھیا ہویا اے:

یسوع نے پُکار کے آگیا جیہڑا میرے اُتے ایمان لیاوندا اے او میرے اُتے نہیں سگوں
میرے گھلن والے اُتے ایمان لیاوندا اے۔

ایہہ گل تے ظاہر اے پئی یسوع مسیح خُدا دا پتر اے تے او خُدا دا کلمہ اے۔ اوہنوں خُدا نے
ایس دُنیا دے وچ گھلیا سی تاں پئی اوہناں ساریاں وعدیاں نوں اوہدی رائیں پورا کرے جنہاں
نووں اوہنے اپنیاں نبیاں دی رائیں اپنیاں لوکاں دے نال کیتا سی۔ خُدا نے یسوع مسیح نوں
چنگا ایالی تے مگتی دیون والا بنا کے ساڈے وچ گھلیا سی۔ اوہدے اُتے ایمان لیاون والا ہر اک
بندہ اصل وچ خُدا دے اُتے ایمان لیاوندا اے۔ کیوں جے خُدا اوہدے وچ اے تے او خُدا
دے وچ اے۔ او ازل توں ای خُدا دے نال اے تے سارا کجھ اوہدی رائیں ای اے۔

اوہدے بارے وچ گلیسیوں ۱ باب دی ۱۵ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:
او اندیکھے خُدا دی صورت تے ساری مخلوقات توں پہلاں مولود اے۔

تے فیر ایس ای تعلق دے نال عبرانیوں ۱ باب دی ۳ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

او اوہدے جلال دا پر توتے اوہدی ذات دا نقش ہو کے ساریاں شیواں نوں اپنی قدرت دے
کلام دے نال سنبھالدا اے۔

تے فیر یوحنا باب دی ۱۸ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:
خُدا نوں کدی کسے نے نہیں ویکھیا اے اکلوتا پتر جیہڑا باپ دی گود وچ اے اوہنے ای ظاہر
کیتا اے۔

تے اگے وہدے آں تے ویکھدے آں پئی یوحنا دی انجیل دے پہلے باب دی ۱۴ آیت وچ
اوہدے بارے ایویں لکھیا اے:
تے کلام مجسم ہویا تے فضل تے سچائی دے نال معمور ہو کے ساڈے وچ رہیا تے اسی اوہدا
ایویں دا جلال ویکھیا جیویں دا باپ دے اکلوتے دا جلال۔

تے ایہدے نال ای اسی اپنے اج دے ایس حصے نوں ایتھے ای مُکاوندے آں۔ تے اسی خُدا دا
شکر کردے آں او ساری مدد دے لئی جیہڑی خُدا نے ایہدے وچ ساڈی کیتی اے۔ تے اسی
خُدا دے فضل دے نال ایہنوں ختم کیتا اے۔ او اسی خُدا دے حضور وچ حاضر ہندے آں تے
اوہدے توں مدد منگدے آں تاں پئی او اگے حصے نوں وی شروع کرن وچ ساڈی مدد کرے
تاں پئی اسی اپنے ایس پنجاں تھاواں تے کھلون والے سچائی دے سفر نوں مکمل کر سکتیے۔ او
اسی دُعا کریے:

خداوند ساڈے آسمانی باپ اسی تیرا شکر کردے آں پئی تُو اپنے بارے جانن دے لئی سانوں فہم دتا اے جہنوں اسی تیرے پتر دے بغیر حاصل نہیں کر سگدے سی۔ اسی شکر کردے آں یسوع مسیح دے لئی پئی اوہنے جسم اختیار کیتا سی تے ساڈے وچ وسن دے لئی آگیا سی۔ اسی اوہدی باکردار تے بے مثال جیاتی دے لئی شکر کردے آں جہدی انسانی تاریخ دے وچ کوئی مثال نہیں ملدی اے۔ ای اوہدے جسم اختیار کرن تے صلیب اُتے اپنی جان دیون دی رانیں مگتی پائی اے۔ تیرے پتر دی رانیں تیری محبت، مہربانی، انساناں اُتے ترس تے ساڈی مگتی دے انتظام دے لئی اسی تیرا شکر کردے آں۔ خداوند بخش پئی اسی اپنیاں جیتیاں دی رانیں تیری مرضی نوں پورا کردیاں ہوئیاں تیرے لئی شادمانی تے خوشی دا سبب بن سکئیے۔ اسی تیرے پتر نوں اپنیاں جیتیاں دے وچ اول درجہ دیندیاں ہوئیاں اوہدی زمین جیاتی نوں عملی طور تے اپنا سکئیے۔ اسی اپنی جیاتی دے ہر اک دیساڈے دے وچ اوہدی پچھان دے وچ اگے وہدے جائیے تے اوہدی پیروی دے وچ ترقی کردے جائیے۔ بخش پئی جیہڑی حکمت تُو سانوں اپنے پتر دی رانیں عطا کیتی اے تے اوہدی تعلیم دا عملی مظاہرہ کردیاں ہوئیاں اوہدی تمجید تے دوجیاں دی مگتی دا سبب بن سکئیے۔ اسی تیرے توں منت کردے آں پئی تُو ایویں کرن دے وچ ساڈی مدد کر۔ اسی ایہہ سارا کجھ تیرے توں تیرے سوہنے پتر دا ناہ لیندیاں ہوئیاں منگدے آں۔

آمین

بس میں کیا جانے والا پانچ پڑاؤ پر مُشتمل سچائی کا سفر

مسیحی نقطہ نظر کا جوش، وقار اور شادمانی

جب خُدا واضح نظر آنا شروع ہو گیا تو علم الہیات کی خوشی کی انتہا نہ رہی۔

ہم اِس وقت پانچ پڑاؤ پر مُشتمل سچائی کے سفر پر بات کر رہے ہیں اور کُچھ مختلف پہلوؤں سے سچائی کو سیکھنے کی کوشش کر رہے ہیں۔ اور ابھی تک ہم نے اِس تین پڑاؤ پر رُک کر دیکھا اور کُچھ خاص عنوانات پر بات کی تھی اور مختلف دلائل اور کلامِ مُقدس کی روشنی میں اُنہیں جاننے کی کوشش کی تھی۔ آپ کو یاد ہو گا کہ سب سے پہلے ہم نے خُدا کے بارے میں بات کی تھی جو کہ ہمارا پہلا پڑاؤ تھا اور یوں ہم نے جانا تھا کہ خُدا کیا ہے اور کہاں ہے اور کس طرح کی شخصیت کا حامل ہے۔ ہم جانتے ہیں کہ جب ہم کسی ایسے شخص کی بابت جاننے کی کوشش کرتے ہیں جسے ہم نے پہلے کبھی بھی نہ دیکھا ہو تو ہم اُس سے اُس کے بارے میں جاننے کے لئے اُس سے مختلف طرح کے سوالات کرتے ہیں اور یوں ہم اُس کی شخصیت کے مختلف پہلوؤں کی بابت جاننے کی کوشش کرتے ہیں اور اُس کے بارے میں اپنے ذہن میں ایک شبیہ بناتے جاتے ہیں۔ اور جتنا زیادہ ہم اُس کی بابت تفصیل کے ساتھ جانتے جاتے ہیں وہ شبیہ ہماری ذہن میں اور اُس کی تصویر ہمارے ذہن میں اور زیادہ واضح ہوتی جاتی ہے۔

ہم نے مختلف سوالات اور اُن کے جوابات کی مدد سے خُدا کی ایک شبیہ تراشنے کی کوشش کی تھی اور اس کے لئے ہم نے مختلف حوالہ جات کو اپنی مدد کے لئے استعمال کیا تھا۔ اور ہم نے اُس کے صفات پر بات کرتے ہوئے اُس کو جاننے کی کوشش کی تھی کہ اُسے کیا پسند ہے اور کیا ناپسند ہے۔ وہ کونسی باتیں ہیں جن میں وہ خوشی محسوس کرتا ہے۔

اور کیا کچھ ہے جو اُسے رنجیدہ کرنا کا سبب بنتا ہے۔ ہم نے دیکھا تھا کہ وہ خوشی مناتا ہے، وہ جذبات کا اظہار کرتا ہے، وہ ناراض ہو جاتا ہے، وہ اپنے آپ کو مختلف طرح سے انسانوں پر ظاہر کرتا ہے۔ اور اس کے علاوہ بہت سی باتوں کو ہم نے خُدا کے تعلق سے دیکھا تھا اور یوں ہم نے اُس کی ایک تصویر اپنے ذہنوں میں بنائی تھی کہ وہ کن کن صفات کے ساتھ کیسا نظر آتا ہے۔

اس کے بعد ہم نے اس کائنات پر غور کیا تھا جس میں ہم رہ رہے ہیں۔ ہمیں اس میں سے بہت سے عجائب اور نشانات ملتے ہیں۔ یہ کائنات خُدا کی کاریگری کی ایک بہت بڑی مثال ہے۔ یہ ہماری سوچ سے بھی زیادہ وسیع ہے۔ ہم اس کے ایک کنارے سے دوسرے کنارے تک سفر نہیں کر سکتے ہیں۔ یہ کائنات عجائبات اور حیران کر دینے والی چیزوں سے بھری پڑی ہے جنہیں دیکھتے ہوئے ہم خُدا کی قدرت پر غور کئے بغیر نہیں رہ سکتے ہیں۔ لیکن جب ہم اس کا موازنہ اسے پیدا کرنے والے خُدا کے ساتھ کرتے ہیں تو یہ وسیع و عریض کائنات ہمیں بہت چھوٹی سی دکھائی دیتی ہے۔ وہ اتنا بڑا ہے کہ اس کائنات میں سما نہیں سکتا ہے۔

وہ ہر جگہ پر موجود ہے اور اس کائنات کے ہر ایک حصے میں سے اُسے تلاش کیا اور پایا جاسکتا ہے۔ وہ کبھی بھی اپنے لوگوں کی دُعاؤں کو رد نہیں کرتا ہے اور انہیں کبھی بھی بے یار و مددگار نہیں چھوڑتا ہے۔ اُس نے اس کائنات کا ایک نظام مقرر کر رکھا ہے جس کے مطابق یہ کائنات اپنا کام سرانجام دے رہی ہے۔ اس میں پائی جانے والے بے شمار چیزیں ہمیں ہمارے خالق خُدا کے بارے میں جاننے میں مدد کرتی ہیں۔

اور آگے پڑھتے ہوئے ہم نے اپنے تیسرے پڑاؤ کا آغاز کیا تھا جو کہ انسانیت کے تعلق سے تھا اور جس میں ہم نے اس بات پر غور کیا تھا کہ اس کائنات میں پائی جانے والی تمام چیزوں میں سے سب سے زیادہ خُدا جس چیز سے پیار کرتا ہے وہ ہے انسان۔ جسے اُس نے اپنی شکل اپنی شبیہ پر پیدا کیا تھا۔ وہ انسان سے بے حد پیار کرتا تھا اور وہ اُس سے باتیں کیا کرتا تھا لیکن انسان کی نافرمانی کے سبب سے جب خُدا اور انسان میں جُدائی آگئی توں کئی ہزار سال اسی میں گزر گئے اور انسان کا خُدا کے ساتھ دوبارہ ملاپ نہ ہو سکا۔ اور انسان گناہ میں بڑھتا گیا اور اس گہری دلدل میں دھنستا گیا۔ لیکن پھر خُدا کو رحم آیا کیونکہ وہ رحم کرنا پسند کرتا ہے اور وہ رحیم خُدا ہے۔ اُس نے انسان کو دوبارہ اپنی حضوری تک رسائی دینے کا فیصلہ کیا اور اُس نے اپنے پیارے بیٹے کو اس زمین پر بھیج دیا جس نے انسانی جسم اختیار کیا اور میرے اور آپ کے لئے قربان ہو گیا۔ تاکہ ہمیں پاک کرے اور باپ تک لے جاسکے۔

تو ابھی اس پڑاؤ میں ہم خُدا باپ کی محبت پر غور کر رہے ہیں اور ہمارا موضوع تجسم ہے جس
عنوان سے ہم اس پر بات چیت کر رہے ہیں۔ تجسم سے مراد اُس کا انسانی شکل میں آنا اور
انسانی جسم اختیار کرنا۔ تو اس تعلق سے ابھی تک ہم نے بہت سی اہم باتوں پر غور کیا ہے اور
ابھی ہم اسی حوالے سے اپنی بات چیت کو آگے بڑھائیں گے۔

آپ کو یاد ہوگا کہ ہم نے وعدوں اور توقعات کے تعلق سے کچھ باتوں پر غور کیا تھا۔ اور ہم نے
سیکھا تھا کہ خُدا نسل انسانی سے اپنی فرمانبرداری کی توقع کرتا ہے اور یہ بھی کہ ہم انسان
ہوتے ہوئے کس حد تک اُس کی توقعات پر پورا اُترتے ہیں۔ اور اسی تعلق سے ہم نے کچھ
مُشاہدات اور نظریات کو اپنے اس موضوع کا حصہ بنایا تھا۔ یوں ہم مل جُل کر اس سچائی کے
سفر میں آگے بڑھ رہے ہیں جسے ہم نے پانچ پڑاؤ پر مُشتمل سچائی کے سفر کا نام دیا ہے۔
تو ہم نے دیکھا ہے کہ خُدا کس طرح کا ہے۔ ہم اُس کے بارے میں کیسے جان سکتے ہیں اور
یہ کہ وہ کن صفات کا حامل ہے۔ اور آپ کو یاد ہوگا کہ ہم نے اس تعلق سے اپنے پہلے پڑاؤ
میں بھی بات کی تھی۔ اور اب بھی ہم اسی تعلق سے کچھ بات چیت کریں گے اور خُدا کی شبیہ
کی بابت کچھ اہم باتوں کو اس موضوع میں شامل کریں گے۔ خُدا کے بارے میں جاننا ابتدا ہی
سے ایک اہم موضوع رہا ہے اور آج بھی ہر شخص کے لئے خُدا کے بارے میں حقیقت سے
آگاہ ہونا انتہائی اہمیت کا حامل ہے۔

مختلف لوگوں میں خُدا کے بارے میں مختلف نظریات پائے جاتے تھے۔ لوگ جس پر ایمان رکھتے تھے اُسے خُدا کا نام دیتے تھے۔ اور خُدا کے تعلق سے اُن کی کچھ توقعات ہوتی تھیں جن میں وہ خُدا کو ایک قادر مُطلق ہستی کے طور پر خیال کرتے تھے۔

مسیحیت میں خُدا کے بارے میں علم ہونا بہت ہی ضرور ہے۔ ہر ایک مسیحی اس بات کو جاننے کا خواہش مند ہوتا ہے کہ خُدا کون ہے، وہ کہاں ہے، وہ کیا پسند کرتا ہے اور کون سی باتیں جن سے اُس کو نفرت ہے۔ وہ کیا کچھ چاہتا ہے کہ اُس کے لوگوں میں نظر آنا چلیے۔ اور ایسا صرف اس ہی صورت میں ممکن ہو سکتا تھا کہ خُدا خود اُنہیں بتائے کہ وہ کیا چاہتا ہے اور کون سی باتوں میں اُس کی شادمانی پائی جاتی ہے، وہ انسان سے کون سی باتوں کی توقع کرتا ہے۔ کیا کچھ ہے جسے وہ بے حد پسند کرتا ہے۔ یوں تو خُدا کے بارے میں جاننا ایک تجربے کا نام ہے۔ اگر کوئی شخص خُدا کے بارے میں جاننے کا خواہش مند ہو تو اُسے خُدا کے ساتھ ایک شخصی تعلق قائم کرنا ہوتا ہے۔ اور جیسے جیسے کوئی شخص خُدا کے ساتھ اپنے تعلق میں مضبوط ہوتا جاتا ہے وہ خُدا کے بارے میں بہت سی باتوں کی آگاہی حاصل کرتا جاتا ہے۔ خُدا کے بارے میں بہتر علم رکھنے کا دار و مدار خُدا کے ساتھ ایک مضبوط تعلق کا ہونا ہے۔

یوں ہم سچائی کے سفر میں اس چوتھے پڑاؤ کے اختتام کی جانب بڑھ رہے ہیں۔ جس میں ہم نے ایک عظیم ملاپ کے بارے میں بات کی ہے۔ ہم نے دیکھا ہے کہ کس طور سے خُدا نے اس ملاپ کو اپنے پیارے بیٹے ہمارے مُنحی خُداوند یسوع مسیح کے ذریعے سے ممکن کیا۔ یہ

خُدا اور انسان کا ملاپ تھا جس میں انسانی کوشش کا کوئی عمل دخل نہیں پایا جاتا ہے۔ یہ مکمل طور پر خُدا کا فضل ہے جس نے انسان کے ساتھ اپنی محبت کی خاطر اپنے بیٹے کو ہمارے گناہوں کے فدیے کے طور پر قربان کر دیا تھا۔

جب ہم خُداوند یسوع مسیح کی زمینی خدمت پر غور کرتے ہیں تو ہم دیکھتے ہیں کہ اُس نے اپنے اختیار کو اپنے شاگردوں اور اُن لوگوں میں مُنتقل کیا تھا جنہیں اُس نے پُناہ تھا کہ وہ اُس کی خوشخبری کے پیغام کو سارے دُنیا میں لے کر جائیں۔ تاکہ دُنیا کے ہر ایک کو نے میں اُس کے نام اور اُس کے دیئے گئے فدیے کی مُنادی ہو سکے۔ اُس نے باقاعدہ اُنہیں ایسا کرنے کا حُکم دیا تھا۔ اُس نے اُنہیں حُکم دیا جسے ہم خُداوند یسوع مسیح کے ارشادِ اعظم کے طور پر جانتے ہیں کہ جاؤ اور ساری دُنیا میں جا کر انجیل کی مُنادی کرو۔ اور اُس کی زمینی زندگی میں اُن کے ساتھ کئے گئے اُسکے وعدوں میں سے ایک یہ بھی تھا وہ اُن کے لئے ایک دوسرا مددگار بھیجے گا جسے اُس نے پُورا کیا۔ اور اپنے پاک روح کو عیدِ پینتیکوست کے روز نازل کرتے ہوئے اُن کے دلوں کو خوشی اور دلیری کے ساتھ بھر دیا تھا۔ آئیے اسی سلسلے کے تعلق سے خُداوند کے پاک کلام میں سے ایک حوالے پر غور کرتے ہیں۔ اور دیکھتے ہیں کہ یسوع مسیح جس نے صلیب کا دُکھ برداشت کیا تھا وہ اپنے چُنے ہوئے لوگوں سے جن کا اُس نے فدیہ دیا تھا کیا توقع کرتا ہے۔ ہم دیکھتے ہیں کہ اعمال ۲۰ باب کی ۲۸ آیت میں ہماری راہنمائی کے لئے یوں لکھا ہوا ہے:

پس اپنی اور اُس سارے گلہ کی خبرداری کرو جس کا روح القدس نے تمہیں نگہبان ٹھہرایا تاکہ
خدا کی کلیسیا کی گلہ بانی کرو جسے اُس نے خاص اپنے خون سے مَول لیا۔
یسوع مسیح نے انسانی جسم اختیار کیا اور انتہائی حلیمی کی حالت میں ہمارے درمیان رہنے کے
لئے آگیا تھا۔ اُس نے انسانی صورت میں پاکیزگی، فرمانبرداری اور حلیمی کی ایک کامل مثال
قائم کی تھی۔ وہ نسل انسانی کو ابدیت میں خدا کے ساتھ ملانے کے لئے انسان بن گیا تھا۔
ہم نے اسی تعلق سے بہت سی باتوں کو سیکھا ہے اور یسوع مسیح کی کامل شخصیت کو مختلف
پہلوؤں سے دیکھنے کی کوشش کی ہے۔ ہم نے دیکھا ہے کہ اُس کے اس زمین پر آنے کا مقصد
کیا تھا اور وہ کہاں تک اپنے اس مقصد میں کامیاب ہوا تھا۔ اُس کے آسمان کو چھوڑنے، اس
زمین پر آنے صلیب موت برداشت کرنے اور ساری انسانیت کے گناہوں کا فدیہ دینے کے
کیا نتائج حاصل ہوئے ہیں۔

اور اب آگے بڑھتے ہوئے ہم اُس کے کامل فدیے کی بابت لوگوں کے رویوں پر بات چیت
کریں گے۔ ہم دیکھیں گے کس طرح سے انہوں نے خداوند یسوع مسیح کے تجسم پر رد عمل کا
اظہار کیا تھا۔ خدا اُن سے کیا توقع کرتا تھا اور وہ کس حد تک اُس کی توقعات پر پورا اترے
تھے۔ اور اگر ہم پاک کلام کا مطالعہ کریں تو ہم دیکھ سکتے ہیں کہ مختلف لوگوں نے اُس کی
زمینی خدمت پر مختلف طرح کے رد عمل کا اظہار کیا تھا۔ وہ کون لوگ تھے جنہوں نے اُس کی
زمینی خدمت کو قبول کیا اور اپنی زندگیوں کو اُس کے سپرد کر دیا تھا اور وہ کون تھے جنہوں

نے ہر ممکن طور پر بھرپور انداز میں اُس کی مخالفت کی تھی۔ آئیے ہم سب سے پہلے یوحنا کی انجیل اُس کے پہلے باب کی ۱۰ اور ۱۱ آیت کو دیکھتے ہیں۔ جہاں پر یوں لکھا ہوا ہے:

وہ دُنیا میں تھا اور دُنیا اُس کے وسیلہ سے پیدا ہوئی اور دُنیا نے اُسے نہ پہچانا۔ وہ اپنے گھر آیا اور اُس کے اپنوں نے اُسے قبول نہ کیا۔

اُس کے اپنے جو اُسے جانتے تھے اور ہم دیکھتے ہیں کہ اُنہوں نے اُسے قبول نہ کیا تھا۔ لیکن خُدا کا پاک کلام واضح الفاظ میں اس بات کو بیان کرتا ہے کہ وہ لوگ جنہوں نے اُسے قبول کیا اُس نے اُنہیں خُدا کے فرزند بننے کا حق بخشا تھا۔ یعنی اُنہیں جو اُس کے نام پر ایمان لائے تھے۔ یوں اُن میں سے کُچھ نے اُسے قبول کیا، کُچھ نے اُسے رد کیا اور کُچھ ایسے بھی تھے جو اُسے جانتے تو تھے لیکن اُس پر ایمان نہیں لائے تھے۔

ہم شروع سے ہی اس بات کو دیکھتے اور سُنتے آرہے ہیں کہ خُدا نے اپنے لوگوں پر اپنے کلام کو نازل کیا اور یوں ہم ایک عام مُکاشفے اور ایک خاص مُکاشفے کی بابت بات کریں گی۔

خُدا اپنے لوگوں سے ہم کلام ہونے کے لئے اپنے مختلف نبیوں کو استعمال کرتا رہا ہے۔ جو اُس کے احکامات اور پیغامات کو اُس کے لوگوں تک پہنچاتے تھے۔ لیکن اس زمانے میں خُدا نے اپنے کلام کو ہی یعنی اپنے پیارے بیٹے ہمارے خُداوند یسوع مسیح کو ہی بھیج دیا جو کہ خُدا کا کلمہ ہے۔ جس نے پُرانے عہد نامے میں کی جانے والی بے شمار پیشگوئیوں کے مطابق اپنے آپ کو اپنے لوگوں پر ظاہر کیا تھا۔

اس سے پہلے نسل انسانی میں کبھی بھی خُدا کا ظہور اس طرح سے رونما نہیں ہوا تھا۔ پہلے انسان خُدا کی بنائی ہوئی اس کائنات کو دیکھتے ہوئے اور اس میں پائی جانے والی خوبصورتی کی بدولت خُدا کی کاریگری کی تعریف کرتا تھا اور یوں خُدا کو دیکھنے کی کوشش کرتا تھا۔

لیکن جب خُدا نے اپنے آپ کو اپنے پیٹے کی شکل میں ظاہر کیا تو یہ ایک کامل اور واضح مُکاشفہ تھا جس میں ہم نے خُدا باپ کو خُدا بیٹے میں سے دیکھا جو باپ میں ہے اور باپ اُس میں ہے۔ تو یوں خُدا کے قدیم زمانے میں خُدا کو ظاہر کرنے اور اس زمانے میں خُدا کو ظاہر کرنے میں ایک فرق پایا جاتا ہے۔ خُدا کے لوگوں کی معرفت خُدا اپنے احکامات کو اپنے لوگوں کو دیا کرتا تھا جن سے لوگ خُدا کی شخصیت کے بارے میں فہم حاصل کرتے تھے۔ لیکن یہ حقیقت ہے کہ کبھی بھی کسی نے خُدا کو نہیں دیکھا تھا۔ صرف یسوع مسیح کی معرفت ہی خُدا نے اپنے آپ کو اس دُنیا پر ظاہر کیا تھا۔ یوں وہ اُسے دیکھ سکتے تھے تاکہ اُس کا یقین کرتے اور اُس پر ایمان لاتے لیکن ہم دیکھ سکتے ہیں کہ اُس کو دیکھتے اور اُس کے مُنہ سے نجات کا پیغام سُنتے ہوئے بھی بہت سے لوگوں کا رد عمل اُس کے ساتھ انتہائی منفی تھا۔ اُنہوں نے اُس کے خُدا کے پیٹے ہونے کا یقین نہیں کیا تھا۔ اُس کے شخصیت کا تجربہ کرتے ہوئے اُسے اپنے درمیان میں چلتے پھرتے دیکھتے ہوئے اُس کی الہی قدرت کا مظاہرہ دیکھتے ہوئے بھی اُنہوں نے اُس کا یقین نہ کیا۔ ہم آج بھی اپنی شخصی زندگی میں یسوع مسیح کا تجربہ کرتے ہوئے اُس میں سے خُدا کے خاص مُکاشفے کا تجربہ کر سکتے ہیں۔

ہم آج بھی اس بات کو محسوس کر سکتے ہیں کہ اُس نے ہماری خاطر دُکھوں کو برداشت کیا تھا اور اُس کے دیئے گئے عظیم فدیے کی بدولت ہی ہم نے مخلصی حاصل کی ہے۔

یاد رکھیں کہ اگر وہ ایسا نہ کرتا تو ہم میں سے ہر ایک کو اپنے اپنے گناہوں کے لئے فدیہ دینا ہوتا جس کے لئے ضروری تھا کہ ہم میں سے ہر ایک اپنے اپنے گناہوں کے لئے صلیب پر جان دیتا۔ اور اگر ایسا ہوتا بھی تو ہم اپنے اپنے گناہوں کی وجہ سے دُکھوں میں گزرتے۔

لیکن اُس نے تو کوئی گناہ نہیں کیا تھا کہ اُسے صلیب دیا جاتا بلکہ وہ تو ساری انسانی تاریخ میں ایک مثالی پاکیزگی اور کامل کردار کا حامل تھا۔ اُس نے خود کہا تھا کہ تم میں سے کون ہے جو مجھ میں گناہ ثابت کرے۔ اُس نے یہ سب کچھ محض ہمیں مخلصی دلانے کے لئے کیا تھا۔ اور سب سے اہم اور قابلِ غور بات یہ کہ صرف وہ ہی ایسا کر سکتا تھا۔ لیکن تو بھی اُسے پہچاننے میں اُس وقت کے لوگوں کی مانند آج بھی بہت سے لوگ غلط فہمی کا شکار ہیں۔ وہ اُس کی باتوں کو سُنتے ہوئے ہنستے تھے اور اُسے ٹھٹھوں میں اُڑاتے تھے۔ وہ اُس کے بارے میں اس طرح کی باتیں کیا کرتے تھے کہ کیا یہ گلیلی بڑھئی نہیں ہے؟ پھر اُس میں یہ حکمت کی باتیں کہاں سے آئیں۔ لیکن اُس کی شخصیت بہت زیادہ وسعت کی حامل تھی جسے وہ اتنی آسانی کے ساتھ نہیں سمجھ سکتے۔ ایسا کرنے کے لئے ضروری تھا کہ جو کچھ اُن سے کہا جاتا تھا اُسے قبول کیا جاتا۔ آئیے ہم اپنی مزید راہنمائی کے لئے خُدا کے پاک کلام میں ایک اقتباس کو پڑھتے ہیں۔

اگر تھیوں ۲ باب کی ۶ سے ۸ آیت جہاں پر یوں لکھا ہے:

پھر بھی کالموں میں ہم حکمت کی باتیں کہتے ہیں لیکن اس جہان کی اور اس جہان کے نیست ہونے والے سرداروں کی حکمت نہیں۔ بلکہ ہم خُدا کی وہ پوشیدہ حکمت بھید کے طور پر بیان کرتے ہیں جو خُدا نے جہان کے شروع سے پیشتر ہمارے جلال کے واسطے مُقرر کی تھی۔ جسے اس جہان کے سرداروں میں سے کسی نے نہ سمجھا کیونکہ اگر سمجھتے تو جلال کے خُداوند کو مصلوب نہ کرتے۔

تو یوں ہم خیال کرتے ہیں کہ خُدا کی حکمت ایک بھید ہے جسے خُدا اپنے جلال کی خاطر ہمیں بیان کرتا ہے۔ یہ ہے خُدا کی حکمت جسے اس جہان کے حاکموں میں سے کوئی نہیں سمجھ سکتا ہے کیونکہ یہ خُدا کی حکمت ہے۔ اور جیسا کہ خُدا کے پاک کلام میں لکھا ہے اور ہم نے اس اقتباس میں سے بھی پڑھا ہے کہ اگر وہ خُدا کی حکمت کو جانتے تو وہ اُسے کبھی بھی مصلوب نہ کرتے۔ انسانی پاکیزگی کا معیار خُدا کی حکمت کو سمجھے سے قاصر ہے۔ وہ لوگ جن پر خُدا نے اپنی بھید کی باتوں کو ظاہر کیا ہے وہ اُس حقیقت سے واقف ہیں کہ خُدا نے کیوں جسم اختیار کیا اور کیوں اُس نے انسانی فطرت اختیار کی اور حلیم بن گیا اور کیوں اُسے دُکھ برداشت کرنے اور صلیب پر اپنی جان دینا پڑی تھی۔ یہ وہ عنوانات ہیں جن میں دُنیاوی طور پر سوچنے والے لوگوں میں بہت زیادہ تضادات پائے جاتے ہیں۔ اگر ہم تاریخ کا مطالعہ کریں تو مختلف لوگوں میں خُدا تک رسائی کے لئے مختلف رسوم پائی جاتی تھیں۔ لوگ مختلف طریقوں کو استعمال

میں لاتے ہوئے نجات پانے کی کوششوں میں مصروف تھے۔ لیکن ایسا کرتے ہوئے وہ بالکل تاریکی میں تھے اور نہیں جانتے تھے کہ نجات کا کام صرف خُدا ہی سرانجام دے سکتا ہے۔ وہ ہی ہے جو ہمیں مخلصی دینے اور ساری ناراستی سے پاک کرنے کی خاصیت کا حامل خُدا ہے، اور وہ ہمارا ابدی سردار کاہن اور ہمارا خُدا ہے۔ ہم اس حقیقت پر مکمل طور پر ایمان رکھتے ہیں کہ خُدا کا اکلوتا بیٹا جو ازل سے خُدا کے ساتھ ہے وہ ہی اس دُنیا کا خالق ہے۔ وہ ہی ہے جس نے اس دُنیا کو مخلصی عطا کی ہے اور یوں وہ ہمارا نجات دہندہ ہے۔ وہ اس دُنیا میں یہودیوں کے درمیان میں آیا اور وہ خُدا کا کلام اور خُدا کی حکمت کو انسانوں کے ساتھ بانٹنے کے لئے آیا تھا۔ خُدا نے اُن کے ذہنی معیار کے مطابق اپنے کلام کی باتوں کو اُس پر آشکارا کیا تھا تاکہ وہ سمجھ سکیں۔ وہ پُرانے عہد نامے سے واقف تھے اور وہ اُسے خُدا کی شریعت کے طور پر مُقدس جانتے ہوئے پڑھتے تھے۔ لیکن وہ اُس صلیب پر مسیح کے قربان ہونے کی بدولت حاصل ہونے والی نجات کی حقیقت کو بالکل بھی نہیں جانتے تھے۔ وہ نہیں جانتے تھے کہ اُس بے گناہ کو ستائے جانے اور صلیب دے دیئے جانے کے پس پردہ کیا کُچھ پایا جاتا تھا۔ یوں یہ سارا انتظام اُن کے لئے خلاف توقع تھا اور وہ اپنے اندر پائی جانے والی انسان حکمت کی رو سے اُسے نہیں سمجھ سکتے تھے۔ وہ نہیں جانتے تھے کہ ہمارا سردار کاہن جو کہ انسانی فطرت میں ظاہر ہوا ہے وہ درحقیقت خُدا کے ساتھ ہمارا میل کروانے کے لئے ظاہر ہوا ہے اور اُس دُوری کو ختم کرنے کے لئے جو خُدا اور انسان کے درمیان میں پائی جاتی ہے۔

اس سے پہلے انسان اپنے اچھے اور بھلائی کے کاموں اور ایماندارانہ رویوں کی بدولت اس دُوری کو ختم کرنے کے لئے کوشاں تھا لیکن ایسا کسی بھی طور پر ممکن نہیں تھا بلکہ خدا جو انسان سے بے حد محبت کرتا ہے اُسے اسے دُوری کو ختم کرنے کے لئے خود سارا انتظام کرنا پڑا اور اُسے نے اپنے اکلوتے بیٹے کو بھی دے دینے سے دریغ نہ کیا تھا جس نے خدا کے ساتھ ہمارے تعلقات کو بحال کیا تھا۔ ایک عام شخص جو اس حقیقت سے واقف نہیں ہے اُس کے مطابق شاید یسوع مسیح کو صلیب پر جان دینے کی ضرورت نہیں تھی۔ لیکن وہ لوگ جن پر خدا نے اس بھید کو آشکارا کیا وہ اُس پر ایمان لائے اور اُسے خدا کا بیٹا مسیح تسلیم کیا تھا۔ لیکن اس کے برعکس وہ لوگ جنہوں نے اپنے دلوں کو سخت کیا تھا اور یسوع مسیح کے تجسم کی شکل میں خدا کا انکار کیا وہ اُسے پہچاننے سے غافل رہے تھے۔

ایک انسان جب خدا کو قبول کرتا ہے اور یسوع مسیح کو بطور خدا اپنا شخصی نجات دہندہ قبول کرتا اور اُس کے انسان جسم میں آنے کی حقیقت کو پہچانتا ہے تو وہ اپنی شخصی زندگی میں ایک مخصوص تبدیلی کو محسوس کرتا ہے جو اُسے اس بات کا احساس دلاتی ہے کہ خدا اُس کی زندگی میں کام کر رہا ہے۔

یہ اُس کے کام، اُس کی حکمت کی باتیں اور اُس کے معجزات تھے کہ پاک کلام بیان کرتا ہے کہ اُس کی شہرت اُس سارے علاقے میں پھیل گئی۔ ہر کوئی اُسے دیکھنے کا اور اُس سے ملنے کا خواہش مند تھا، ہر کوئی چاہتا تھا کہ اُس کے ساتھ بات کرے۔ وہ اُس وقت میں اُس علاقے

کی مقبول ترین شخصیت بن گیا تھا اور اسی وجہ سے اُس وقت کے مذہبی راہنماؤں میں اُس کے بارے میں بات چیت ہوتی رہتی تھی۔ خُدا جو کہ حکمت کا سرچشمہ ہے اُس نے اُسے بہت زیادہ عزت، قُدرت اور جلال سے نوازا تھا۔ اور ہم پاک کلام میں سے پڑھ سکتے ہیں کہ خُدا نے اُسے وہ نام بخشا جو سب ناموں سے اونچا ہے یعنی یسوع نام جس کے آگے ہر ایک گھنٹا جھکے گا خواہ آسمانیوں کا ہو خواہ زمینیوں کا خواہ اُن کا جو زمین کے نیچے ہیں۔ ہم جانتے ہیں کہ اُس وقت کے لوگوں میں سے جنہوں نے اپنے دلوں کو سخت کیا تھا انہوں نے اُسے نہ پہچانا اور اُسے قبول نہ کیا تھا۔ اور وہ ہی لوگ تھے جنہوں نے اُس کے خلاف سازش کی اور اُسے پکڑوایا اور صلیب دیا۔

اگر ہم اناجیل کا مطالعہ کریں تو وہاں پر ہمیں یوحنا پتسمہ دینے والے کا ذکر ملتا ہے جو کہ یسوع مسیح کی ماں کی ایک رشتہ دار کا بیٹا تھا۔ اُس کی پیدائش بھی خُدا کی مرضی کے مطابق ہوئی تھی اور خُدا نے اُسے بھیجا تھا کہ وہ خُداوند یسوع مسیح کی آمد سے پہلے وہ اُس کے لئے راہ تیار کرے اور اُس کے آنے کی مُنادی کرے اور گواہی دے۔ اُس نے یسوع مسیح کے آنے کی مُنادی کی اور یوں لکھا ہے کہ دیکھو یہ خُدا کا برہ ہے جو دُنیا کے گناہوں کو اُٹھالے جاتا ہے۔ یوں اُس نے اُس وقت کے بارے میں بھی پہلے سے بیان کر دیا جب یسوع مسیح کو اس جہان کے گناہوں کے بوجھ کو اُٹھانے کے لئے بہت سے دُکھوں میں سے گزرنا پڑے گا۔ یوحنا لوگوں میں توبہ کی مُنادی کیا کرتا تھا اور وہ اُنہیں اس بات سے آگاہ کر رہا تھا کہ اُنکے

درمیان میں اُن کا نجات دہندہ ظاہر ہونے کو ہے۔ وہ دریائے یردن میں لوگوں کو بہتسمہ دیا کرتا تھا۔ اور خُداوند یسوع مسیح کے ظاہر ہونے کی بابت بیان کیا کرتا تھا کہ میں تو تمہیں پانی سے بہتسمہ دیتا ہوں لیکن جو میرے بعد آتا ہے وہ تمہیں آگ اور روح سے بہتسمہ دے گا اور یہ بھی کہ میں تو اُس کی جوتی کا تسمہ کھولنے کے لائق نہیں ہوں۔ یوں ہم کلامِ مقدس میں سے دیکھیں تو ہمیں یوحنا کے شاگردوں کا تذکرہ بھی ملتا ہے جو کہ اُس کے ساتھ ساتھ رہتے تھے۔

شاگردوں کے بارے میں ہمیشہ یہ توقع کی جاتی ہے کہ اُن میں سے اُن کے اُستاد کی شخصیت کو نظر آنا چلیئے۔

اگر ہم یسوع مسیح کے شاگردوں کی زندگیوں پر تفصیل کے ساتھ غور کرتے ہیں تو ہم جانتے ہیں کہ ہمیں اُن کی زندگیوں میں سے اُن کے اُستاد یعنی ہمارے خُداوند یسوع مسیح کی ایک جھلک دیکھنے کو ملتی ہے۔ یوں اُس کی زمینی زندگی اس دُنیا میں پائے جانے والے ہر ایک انسان کے لئے ایک مثال تھی۔ اگر ہم خُداوند کے پاک کلام کا مطالعہ کریں تو ہمیں بہت سے مقامات پر اُس کے حلیم ہونے اور اُس کے جیسی زندگی بسر کرنے کے بارے میں ہدایات ملتی ہیں۔ آئیے ہم نئے عہد نامے میں سے فلپیوں کے نام لکھے گئے خط اُس کے ۲ باب کی ۵ سے ۷ آیت کا مطالعہ کرتے ہیں۔ جہاں پر ہماری راہنمائی کے لئے یوں لکھا ہوا ہے:

ویسا ہی مزاج رکھو جیسا مسیح یسوع کا بھی تھا۔ اُس نے اگرچہ خُدا کی صورت پر تھا خُدا کے برابر ہونے کو قبضہ میں رکھنے کی چیز نہ سمجھا۔ بلکہ اپنے آپ کو خالی کر دیا اور خادم کی صورت اختیار کی اور انسانوں کے مُشابہ ہو گیا۔

خُدا روح ہے جس نے یسوع مسیح میں سے ہو کر ایک پُر مثال زندگی بسر کی تھی جس میں اُس نے بنی نوع انسان کے لئے حلیمی اور فروتنی کا سبق چھوڑا تھا۔ وہ اگرچہ خُدا تھا لیکن اُس نے انسانیت کی خدمت کرتے ہوئے ہمیں ایک دوسرے کے ساتھ بھی ایسا ہی کرنے کا حُکم دیا۔ اُس نے ایک دوسرے کے ساتھ محبت سے پیش آنے کے لئے کہا۔ یہ اُسی کے الفاظ ہیں کہ ایک دوسرے کے ساتھ محبت رکھو جیسے کہ میں نے بھی تمہارے ساتھ محبت رکھی۔ یوں اُس کے شاگردوں نے اُس کی تعلیمات کو اُس کے ارشاد کے مطابق دُنیا میں خُود جا کر اور تحریروں کی شکل میں پہنچایا تھا جس کا ثبوت ہمیں نئے عہد نامے کی کُتب میں سے ملتا ہے۔ ہم نے اِس بات پر پہلے بھی غور کیا تھا کہ نئے عہد نامے میں لکھی جانے والی ہر ایک کتاب ایک یہودی کی تحریر کردہ ہے جس نے پہلی صدی میں خُدا کے پاک روح کی ہدایت کے ساتھ اِسے تحریر کیا ہے۔

اور جیسے کہ ہم خدمت کے تعلق سے بات چیت کر رہے ہیں تو ہمیں اِسی تعلق سے خُدا کے پاک کلام میں سے بہت سے حوالا جات ملتے ہیں جو ہمیں اِس بات کی ہدایت کرتے ہوئے

دکھائی دیتے ہیں کہ یسوع مسیح نے جو خُدا تھا ہماری خاطر انسانی جسم اختیار کیا اور انسانیت کی خدمت کی اور یوں ہمیں بھی ایک دوسرے کی خدمت کرنے کا عملی سبق دیا تھا۔

اگر ہم مرقس کی انجیل میں سے خُداوند یسوع مسیح کے الفاظ پر ہی نظر کریں تو وہاں پر ۱۰ باب کی ۴۲ سے ۴۵ آیت میں ہماری راہنمائی کے لئے یوں لکھا ہوا ہے:

مگر یسوع نے اُنہیں پاس بلا کر اُن سے کہا تم جانتے ہو کہ جو غیر قوموں کے سردار سمجھے جاتے ہیں وہ اُن پر حکومت چلاتے اور اُن کے امیر اُن پر اختیار جتاتے ہیں۔ مگر تم میں ایسا نہیں ہے بلکہ جو تم میں بڑا ہونا چاہے وہ تمہارا خادم بنے۔ اور جو تم میں اول ہونا چاہے وہ سب کا غلام بنے۔ کیونکہ ابنِ آدم بھی اس لئے نہیں آیا کہ خدمت لے بلکہ اس لئے کہ

خدمت کرے اور اپنی جان بہتیروں کے بدلے فدیے میں دے۔

یہ اُس زمانے میں پائی جانے والی تعلیم کے بالکل برعکس تعلیم تھی۔ اور بہت سے لوگوں کو اسے اپنانے میں شاید اسی لئے مُشکل کا سامنا تھا کیونکہ ایسا کرنا درحقیقت اُن کے درمیان میں عجیب خیال کیا جاتا تھا۔ کیونکہ وہ تو اُونچے عہدوں کی خواہش رکھتے تھے اور اُنہیں توقع

ہوتی تھی کہ اُنہیں اونچی کرسی اور عزت دار مُقام دیا جائے۔ لیکن یسوع مسیح نے اس بھید کو

فاش کر دیا کہ جو تم میں بڑا ہونا چاہے وہ تمہارا خادم بنے۔ اور جو اول ہونا چاہے وہ سب کا

غلام بنے۔ جس کی عملی مثال ہمیں ہمارے ہادی خُداوند یسوع مسیح کی زمینی زندگی میں سے

ملتی ہے جو کہتا ہے کہ ابنِ آدم بھی اس لئے نہیں آیا کہ خدمت لے بلکہ اس لئے کہ خدمت کرے اور اپنی جان بہتروں کے لئے فدیے میں دے۔

آئیے ہم اپنے پاس پائے جانے والے تحریری مواد کی جانب بڑھتے ہیں اور اپنی مزید راہنمائی کے لئے دیکھتے ہیں۔ اس میں ہمارے لئے قابلِ غور بات پائی جاتی ہے جس کا تعلق خُداوندِ یسوع مسیح کی زمینی زندگی میں پائے جانے والے خوبصورت پہلوؤں کے ساتھ ہے۔ ہم نے ابھی تک اُس کی زمینی زندگی کے بہت سے پہلوؤں پر تفصیل کے ساتھ غور کیا ہے جن میں سے ہم اُس کی ذات کی کامل خوبصورتی کو وضاحت کے ساتھ دیکھ سکتے ہیں۔ ایک بات اور بھی ہے جس پر ہم ہمارے خُداوندِ یسوع مسیح کی ذات پر مزید توجہ کریں گے۔ خُداوند کا پاک کلام اس بات کو سمجھنے میں ہماری راہنمائی کرتا ہے کہ وہ عہد کا کامل واحد پاسدار ہے۔

ہم جانتے ہیں اور ہم نے اچھی طرح سے اس بات پر غور کیا ہے کہ خُدا نے اپنے بیٹے کی اس دُنیا میں آمد کے تعلق سے بہت سی باتوں کو اپنے نبیوں پر تفصیل کے ساتھ ظاہر کیا تھا۔ اور اُس نے بنی نوع انسان کے ساتھ بہت سے ایسے وعدے کئے تھے جن میں انسان کی نجات کے منصوبے کا پورا ہونا شامل تھا۔ لیکن یاد رکھیں کہ خُدا کے بیٹے یعنی ہمارے خُداوندِ یسوع مسیح کے علاوہ اور کوئی ذات ایسی نہیں پائی گئی تھی کہ وہ اُن تمام وعدوں کو پورا کرتی جنہیں خُدا نے اپنے انبیا کی معرفت کیا تھا۔

آئیے ہم اپنی راہنمائی کے لئے خُدا کے پاک کلام میں سے مدد حاصل کرتے ہیں اور دیکھتے ہیں کہ یسعیاہ ۵۹ باب کی ۱۶ سے ۲۰ آیت میں یوں لکھا ہوا ہے:

اور اُس نے دیکھا کہ کوئی آدمی نہیں اور تعجب کیا کہ کوئی شفاعت کرنے والا نہیں اس لئے اُسی کے بازوؤں نے اُس کے لئے نجات حاصل کی اور اُسی کی راستبازی نے اُسے سنبھالا۔ ہاں اُس نے راستبازی کا بکتر پہنا اور نجات کا خود اپنے سر پر رکھا اور اُس نے لباس کی جگہ انتقام کی پوشاک پہنی اور غیرت کے بچہ سے تلبس ہوا۔ وہ اُن کو اُن کے اعمال کے مطابق جزا دیگا۔ اپنے مخالفوں پر قہر کرے گا اور اپنے دشمنوں کو سزا دیگا اور جزیروں کو بدلہ دیگا۔ تب مغرب کے باشندے خُداوند کے نام سے ڈریں گے اور مشرق کے باشندے اُس کے جلال سے کیونکہ وہ دریا کے سیلاب کی طرح آئے گا جو خُداوند کے دم سے رواں ہو۔ اور خُداوند فرماتا ہے کہ صیون میں اور اُن کے پاس جو یعقوب میں خطاکاری سے باز آتے ہیں ایک فدیہ دینے والا آئیگا۔

ضرور تھا کہ ابنِ داؤد وفادار ہوتا۔۔۔ ضرور تھا کہ برہ بے عیب ہوتا۔

ابراہم سے کئے گئے وعدوں کی برکات صرف اُن کی وفاداری سے پاسداری کی بدولت حاصل کی جاسکتی تھیں۔

ہمارے پاس موجود تحریری خاکے میں خُداوند یسوع مسیح کی شخصیت میں سے غور کرنے کے لئے اگلا نقطہ یہ ہے کہ اُس نے بھید کی باتوں کو اُن پر آشکارا کیا تھا۔ اُس نے اُنہیں آنے والے وقت کے بارے میں آگاہ کیا تھا اور اُن کی راہنمائی کی تھی۔ کیونکہ وہ اپنے لوگوں کی مدد کے لئے اِس زمین پر آیا تھا اور اُس نے ایسا عملی طور پر کیا تھا۔ اُس نے اُنہیں بہت ہی گہری باتوں کو سمجھاتے ہوئے اِس طرح سے عام فہم الفاظ کو استعمال کیا جنہیں وہ باآسانی سمجھ سکتے تھے۔ اُس نے اُن کے ساتھ مُشکل باتوں کو کرتے ہوئے تمثیلوں میں بیان کیا تھا۔ اُس نے نہ صرف اُن کی دُنیاوی راہنمائی کی تھی بلکہ اُس نے اُن کی روحانی راہنمائی بھی کی تھی اور اُنہیں حقیقی معنوں میں خُدا کی پہچان عطا کی تھی۔ آئیے ہم اپنی راہنمائی کے لئے دیکھتے ہیں کہ یوحنا کی انجیل ۱۴ باب کی ۷ سے ۹ آیت میں یوں لکھا ہوا ہے:

اگر تُم نے مجھے جانا ہوتا تو میرے باپ کو بھی جانتے۔ اب اُسے جانتے ہو اور دیکھ لیا ہے۔
 فِلپس نے اُس سے کہا اے خُداوند! باپ کو ہمیں دکھا یہی ہمیں کافی ہے۔ یسوع نے اُس سے کہا اے فِلپس! میں اتنی مدت سے تمہارے ساتھ ہوں کیا تُو مجھے نہیں جانتا؟ جس نے مجھے دیکھا اُس نے باپ کو دیکھا۔ تُو کیونکر کہتا ہے کہ باپ کو ہمیں دکھا؟

یوں خُداوند یسوع مسیح نے اُنہیں اِس بات کی آگاہی بخشی تھی کہ اُنہیں باپ کو اُس کی ذات سے الگ نہیں ڈھونڈنا چاہیے بلکہ وہ اور باپ ایک ہی ہیں۔ وہ باپ میں ہے اور باپ اُس میں ہے اور اُس میں رہتے ہوئے اپنے کاموں کو سرانجام دیتا ہے۔

آگے بڑھتے ہوئے میں چاہتا ہوں کہ میں آپ کو بتاتا چلوں کہ ہم اس وقت پانچ پڑاؤ پر مُشتمل سچائی کے سفر پر گامزن ہیں اور کچھ مختلف پہلوؤں سے سچائی کو سمیکنے کی کوشش کر رہے ہیں۔ اور ابھی تک ہم نے اس تین پڑاؤ پر رُک کر دیکھا اور کچھ خاص عنوانات پر بات کی تھی اور مختلف دلائل اور کلامِ مقدس کی روشنی میں انہیں جاننے کی کوشش کی تھی۔ آپ کو یاد ہوگا کہ سب سے پہلے ہم نے خُدا کے بارے میں بات کی تھی جو کہ ہمارا پہلا پڑاؤ تھا اور یوں ہم نے جانا تھا کہ خُدا کیا ہے اور کہاں ہے اور کس طرح کی شخصیت کا حامل ہے۔ ہم جانتے ہیں کہ جب ہم کسی ایسے شخص کی بابت جاننے کی کوشش کرتے ہیں جسے ہم نے پہلے کبھی بھی نہ دیکھا ہو تو ہم اُس سے اُس کے بارے میں جاننے کے لئے اُس سے مختلف طرح کے سوالات کرتے ہیں اور یوں ہم اُس کی شخصیت کے مختلف پہلوؤں کی بابت جاننے کی کوشش کرتے ہیں اور اُس کے بارے میں اپنے ذہن میں ایک شبیہ بناتے جاتے ہیں۔ اور جتنا زیادہ ہم اُس کی بابت تفصیل کے ساتھ جانتے جاتے ہیں وہ شبیہ ہماری ذہن میں اور اُس کی تصویر ہمارے ذہن میں اور زیادہ واضح ہوتی جاتی ہے۔

ہم نے مختلف سوالات اور اُن کے جوابات کی مدد سے خُدا کی ایک شبیہ تراشنے کی کوشش کی تھی اور اس کے لئے ہم نے مختلف حوالہ جات کو اپنی مدد کے لئے استعمال کیا تھا۔ اور ہم نے اُس کے صفات پر بات کرتے ہوئے اُس کو جاننے کی کوشش کی تھی کہ اُسے کیا پسند ہے اور کیا ناپسند ہے۔ وہ کونسی باتیں ہیں جن میں وہ خوشی محسوس کرتا ہے۔

اور کیا کچھ ہے جو اُسے رنجیدہ کرنا کا سبب بنتا ہے۔ ہم نے دیکھا تھا کہ وہ خوشی مناتا ہے، وہ جذبات کا اظہار کرتا ہے، وہ ناراض ہو جاتا ہے، وہ اپنے آپ کو مختلف طرح سے انسانوں پر ظاہر کرتا ہے۔ اور اس کے علاوہ بہت سی باتوں کو ہم نے خُدا کے تعلق سے دیکھا تھا اور یوں ہم نے اُس کی ایک تصویر اپنے ذہنوں میں بنائی تھی کہ وہ کن کن صفات کے ساتھ کیسا نظر آتا ہے۔

اس کے بعد ہم نے اس کائنات پر غور کیا تھا جس میں ہم رہ رہے ہیں۔ ہمیں اس میں سے بہت سے عجائب اور نشانات ملتے ہیں۔ یہ کائنات خُدا کی کاریگری کی ایک بہت بڑی مثال ہے۔ یہ ہماری سوچ سے بھی زیادہ وسیع ہے۔ ہم اس کے ایک کنارے سے دوسرے کنارے تک سفر نہیں کر سکتے ہیں۔ یہ کائنات عجائبات اور حیران کر دینے والی چیزوں سے بھری پڑی ہے جنہیں دیکھتے ہوئے ہم خُدا کی قُدرت پر غور کئے بغیر نہیں رہ سکتے ہیں۔ لیکن جب ہم اس کا موازنہ اسے پیدا کرنے والے خُدا کے ساتھ کرتے ہیں تو یہ وسیع و عریض کائنات ہمیں بہت چھوٹی سی دکھائی دیتی ہے۔ وہ اتنا بڑا ہے کہ اس کائنات میں سما نہیں سکتا ہے۔ وہ ہر جگہ پر موجود ہے اور اس کائنات کے ہر ایک حصے میں سے اُسے تلاش کیا اور پایا جاسکتا ہے۔ وہ کبھی بھی اپنے لوگوں کی دُعاؤں کو رد نہیں کرتا ہے اور اُنہیں کبھی بھی بے یار و مددگار نہیں چھوڑتا ہے۔ اُس نے اس کائنات کا ایک نظام مُقرر کر رکھا ہے جس کے مطابق یہ

کائنات اپنا کام سرانجام دے رہی ہے۔ اس میں پائی جانے والے بے شمار چیزیں ہمیں ہمارے خالق خدا کے بارے میں جاننے میں مدد کرتی ہیں۔

اور آگے پڑھتے ہوئے ہم نے اپنے تیسرے پڑاؤ کا آغاز کیا تھا جو کہ انسانیت کے تعلق سے تھا اور جس میں ہم نے اس بات پر غور کیا تھا کہ اس کائنات میں پائی جانے والی تمام چیزوں میں سے سب سے زیادہ خدا جس چیز سے پیار کرتا ہے وہ ہے انسان۔ جسے اُس نے اپنی شکل اپنی شبیہ پر پیدا کیا تھا۔ وہ انسان سے بے حد پیار کرتا تھا اور وہ اُس سے باتیں کیا کرتا تھا لیکن انسان کی نافرمانی کے سبب سے جب خدا اور انسان میں جدائی آگئی تو کئی ہزار سال اسی میں گزر گئے اور انسان کا خدا کے ساتھ دوبارہ ملاپ نہ ہو سکا۔ اور انسان گناہ میں بڑھتا گیا اور اس گہری دلدل میں دھنستا گیا۔ لیکن پھر خدا کو رحم آیا کیونکہ وہ رحم کرنا پسند کرتا ہے اور وہ رحیم خدا ہے۔ اُس نے انسان کو دوبارہ اپنی حضوری تک رسائی دینے کا فیصلہ کیا اور اُس نے اپنے پیارے بیٹے کو اس زمین پر بھیج دیا جس نے انسانی جسم اختیار کیا اور میرے اور آپ کے لئے قربان ہو گیا۔ تاکہ ہمیں پاک کرے اور باپ تک لے جاسکے۔

تو ابھی اس پڑاؤ میں ہم خدا باپ کی محبت پر غور کر رہے ہیں اور ہمارا موضوع تجسم ہے جس عنوان سے ہم اس پر بات چیت کر رہے ہیں۔ تجسم سے مراد اُس کا انسانی شکل میں آنا اور انسان جسم اختیار کرنا۔ تو اس تعلق سے ابھی تک ہم نے بہت سی اہم باتوں پر غور کیا ہے اور ابھی ہم اسی حوالے سے اپنی بات چیت کو آگے بڑھائیں گے۔

خداوند کا شکر ہے کہ ہم اس وقت بس میں کئے جانے والے سچائی کے سفر کے چوتھے پڑاؤ میں ہیں اور میں آپ کو یاد دلاتا چلوں کہ ہم اس وقت اس کے آخری حصے میں ہیں اور ہم نے اس چوتھے پڑاؤ میں تجسم کے تعلق سے غور کیا ہے اور دیکھا ہے کہ کس طرح سے یسوع مسیح نے انسانی جسم اختیار کیا اور ہمارے درمیان رہنے کے لئے آگیا تھا۔

سب سے پہلے ہم نے اس سارے پڑاؤ کا ایک جامع تعارف ملاحظہ فرمایا تھا اور ابھی ہم اس چوتھے پڑاؤ کے آخری حصے میں اختتام کی جانب بڑھ رہے ہیں۔ میں اُمید کرتا ہوں کہ آپ میں سے ہر ایک پاس یہ اوراق موجود ہوں گے جنہیں اس سارے عمل میں راہنمائی کے لئے آپ کو دیا گیا ہے۔ ہم ان اوراق یا اس تحریری خاکے کی روشنی میں آگے بڑھتے اور سیکھتے رہے ہیں۔

تو آپ کو یاد ہوگا کہ ہم نے تھیافنی یعنی خدا کے الہی طور پر ظاہر ہونے کے بارے میں بات چیت کی تھی، خدا اپنے آپ کو کس طرح سے ظاہر کرتا ہے۔ اور ہم نے غور کیا تھا کہ وہ مختلف طرح سے بنی نوع انسان پر اپنے آپ کو ظاہر کر چکا ہے لیکن وہ تمام اشکال جن میں خدا نے اپنی موجودگی کا احساس انسان کو بخشا تھا وہ تمام عارضی تھیں۔ لیکن آخر میں خدا نے اپنے آپ کو اپنے بیٹے ہمارے خداوند یسوع مسیح کی انسانی شکل میں مستقل معنوں میں اپنے آپ کو ہم پر ظاہر کیا۔ اُس نے انسانوں کے درمیان اپنے منصوبے کی تکمیل کے لئے انسانی جسم اختیار کیا۔ اُس نے انسانی فطرت کو اختیار کیا اور ایک عام انسان کی مانند لیکن

کاملیت کے ساتھ ہمارے درمیان زندگی بسر کی۔ تو ابھی ہم اس آخری حصے میں اس بات پر غور کر رہے ہیں کہ لوگوں نے اُس کے جسم اختیار کرنے پر کس قسم کا رد عمل کا اظہار کیا تھا۔ اور یہ رد عمل کس حد تک منفی تھا اور کس حد تک مثبت تھا۔ مختلف فرقوں سے تعلق رکھنے والے لوگوں نے اُس سے ملاقات کی تھی لیکن اُن میں سے سارے ہی اُس پر ایمان نہیں لائے تھے بلکہ بہت سے ایسے بھی تھے جو اُسے ٹھیک سے نہیں سمجھ سکے تھے۔ بہت سے ایسے تھے جو اُس کی حلیمی اور برداشت کو منفی معنوں میں لے رہے تھے۔ اُس کے تجسم کی حقیقت سے بالکل بھی واقف نہیں تھے اور ایسا بھی سُننے کو ملتا تھا کہ وہ خُدا کی طرف سے ہے ہی نہیں لیکن جو اُس پر ایمان رکھتے تھے وہ اس بات کی گواہی دیتے تھے کہ وہ خُدا کا بیٹا ہے کیونکہ اگر وہ خُدا کی طرف سے نہ ہوتا تو اُن کا کہنا تھا کہ کوئی بھی گنہگار شخص اس طرح کے کاموں کو سرانجام نہیں دے سکتا ہے۔ یوں مختلف فرقوں میں سے لوگ اُس کی باتوں کو سُنتے تھے سامری، گلیلی، یہودی، اور تمام گردو نواح کے رہنے والے لوگ تھے جو اُس کی شہرت کو سُنتے ہوئے اُس کے پاس آتے تھے۔ وہ اُنہیں تعلیم دیتا تھا اور بہت سے اُس پر ایمان لے آتے تھے۔ لیکن بہت سے ایسے بھی تھے جنہیں ہر وقت اُس پر نکتہ چینی کرنے کی فکر رہتی تھی۔ لیکن فریسی اُسے پکڑنے سے بھی ڈرتے تھے کیونکہ وہ اس بات سے واقف تھے کہ لوگوں میں سے ایک بہت بڑی تعداد اُسے خُدا کا بیٹا مانتی ہے۔ اور اُن کی کوشش تھی کہ جو شخص خُداوند یسوع مسیح کو مسیحا تسلیم کرتے ہوئے اُس کا اقرار کرے گا اُسے عبادتخانے

میں سے خارج کر دیا جائے۔ بہت سے لوگ اُس کی تعلیمات کو سُنتے ہوئے، اُس کے معجزات کو دیکھتے ہوئے اور اُس سے شفا پاتے ہوئے اس بات کا اقرار کرتے تھے کہ وہ ہی خُدا کا بیٹا یسوع مسیح ہے جو ازل سے ہے۔ لیکن اس کے اُلٹ فطرت رکھنے والے لوگ ہمیشہ اس بات پر ہی اٹکے رہتے تھے کہ وہ تو ابھی بہت کم عُمر ہے پھر وہ کس طرح سے اپنے آپ کو ابرہام سے بھی بڑا بیان کرتا ہے۔ لیکن وہ اس کے پس پردہ حقیقت سے بے خبر تھے اور صرف ظاہری باتوں پر ہی دھیان دیتے تھے جو کہ اُن کی فطرت کا حصہ بن چُکی تھیں۔

لیکن اُس نے وہی بیان کیا جو اُس وقت کے لوگوں کی بُنیادی ضرورت تھی۔ لوگ کو سچائی بیان کرنے کی سخت ضرورت تھی۔ لیکن بہت سے لوگوں میں اس سچائی کو سُننے کی ہمت نہیں تھی اور بہت کُچھ ایسا بھی ہوتا تھا جو کہ اُن کے لئے قابل قبول نہیں ہوا کرتا تھا۔ کیونکہ یسوع مسیح کے اس زمین پر آنے سے پہلے کی چند صدیوں میں یہودیت کے حالات بہت حد تک تبدیل ہو چُکے تھے اور لوگ اپنے حقیقی محور سے بہت دُور جا چُکے تھے۔ خُدا اپنے لوگوں سے ہمکلام نہیں ہوتا تھا۔ وہ اُنہیں اپنے نبیوں کی معرفت اپنی ہدایات اور اُن کی راہنمائی کے لئے پیغامات نہیں دیا کرتا تھا۔

تو یوں ہم دیکھ سکتے ہیں کہ خُداوند یسوع مسیح کی زمینی خدمت کے نتیجے میں ایک مِلا جُلا رد عمل دیکھنے کو ملتا ہے۔ مختلف طرح کے لوگوں کی جانب سے مختلف طرح کا رد عمل پایا جاتا تھا۔

تو ہم اس موضوع پر بات کر رہے تھے کہ خُداوند یسوع مسیح نے انہیں اس بات کی آگاہی بخشی تھی کہ انہیں باپ کو اُس کی ذات سے الگ نہیں ڈھونڈنا چلیئے بلکہ وہ اور باپ ایک ہی ہیں۔ وہ باپ میں ہے اور باپ اُس میں ہے اور اُس میں رہتے ہوئے اپنے کاموں کو سرانجام دیتا ہے۔

اسی بات کو بڑھاتے ہوئے ہم مزید راہنمائی کے لئے کلامِ مقدس میں سے دیکھتے ہیں کہ یوحنا ۱۲ باب کی ۴۴ آیت میں یوں لکھا ہوا ہے:

یسوع نے پُکار کر کہا کہ جو مجھ پر ایمان لاتا ہے وہ مجھ پر نہیں بلکہ میرے بھیجنے والے پر ایمان لاتا ہے۔

یہ بات تو ظاہر ہے کہ یسوع مسیح خُدا کا بیٹا ہے اور وہ خُدا کا کلمہ ہے۔ اُسے خُدا نے اس دُنیا میں بھیجا تھا کہ وہ اُس کی معرفت اپنے اُن وعدوں کو پورا کرے جنہیں اُس نے بنی نوع انسان کے ساتھ اپنے انبیا کی معرفت کیا تھا۔ یوں خُدا نے یسوع مسیح کو بطور اچھا چرواہا اور نجات دہندہ ہمارے درمیان بھیجا تھا۔ اُس پر ایمان لانے والا ہر ایک شخص خُدا پر ایمان لاتا ہے۔ کیونکہ خُدا اُس میں ہے اور وہ خُدا ہے۔ وہ ازل سے ہی خُدا کے ساتھ ہے اور سب کچھ اُسی کے وسیلے سے ہی ہے۔

اُس کے بارے میں گلسیوں ۱ باب کی ۱۵ آیت میں یوں لکھا ہوا ہے:

وہ اندیکھے خُدا کی صورت اور تمام مخلوقات سے پہلے مولود ہے۔

اور پھر اسی تعلق سے عبرانیوں پہلے باب کی ۳ آیت پر غور کریں تو وہاں پر یوں لکھا ہے کہ :
وہ اُس کے جلال کا پرتو اور اُس کی ذات کا نقش ہو کر سب چیزوں کو اپنی قدرت کے کلام سے سنبھالتا ہے۔

اور پھر یوحنا باب کی ۱۸ آیت میں یوں لکھا ہے کہ :

خُدا کو کسی نے نہیں دیکھا اکلوتا بیٹا جو باپ کی گود میں ہے اُسی نے ظاہر کیا۔

اور آگے بڑھتے ہیں اور دیکھتے ہیں کہ یوحنا کی انجیل کے پہلے باب کی ۱۴ آیت میں اُس کے بارے میں یوں مرقوم ہے کہ :

اور کلام مجسم ہوا اور فضل اور سچائی سے معمور ہو کر ہمارے درمیان رہا اور ہم نے اُس کا ایسا جلال دیکھا جیسا باپ کے اکلوتے کا جلال۔

اس کے ساتھ ہی ہم اپنے آج کے اس حصے کو یہیں پر ختم کرتے ہیں اور خُداوند کا شکر ادا کرتے ہیں کہ اُس نے اس سارے عمل میں ہماری راہنمائی کی اور ہم نے اپنے اس سفر کے چوتھے پڑاؤ کو خُداوند کے فضل سے مکمل کیا ہے۔ آئیے ہم خُدا کے حضور میں جھکتے ہوئے اُس سے مدد مانگتے ہیں کہ آئندہ کے حصے کا آغاز کرنے میں وہ ہماری بہتر طور پر راہنمائی تاکہ ہم اپنے اس پانچ پڑاؤ پر مُشتمل سچائی کو جاننے کے سفر کو مکمل کر سکیں۔ آئیے ہم دُعا کریں:

خُداوند ہمارے آسمانی باپ ہم تیرا شکر کرتے ہیں کہ تُو نے اپنے بارے میں سیکھنے کے لئے ہمیں فہم عطا کیا جسے حاصل کرنے کے ہم تیرے پیارے بیٹے کے بغیر قابل بھی نہیں تھے۔ یسوع مسیح کے لئے تمہ دل سے تیرا شکر کرتے ہیں کہ اُس نے جسم اختیار کیا اور ہمارے درمیان رہنے کے لئے اس زمین پر آگیا۔ اُس کی باکردار اور بے مثال زمینی زندگی کے لئے ہم تیرا شکر ادا کرتے ہیں جس کا انسانی تاریخ میں کوئی ثانی نہیں ملتا ہے۔ اُس کے جسم اختیار کرنے اور صلیب پر اپنی جان دینے کے وسیلہ سے ہم نے نجات حاصل کی ہے۔ تیرے بیٹے کے وسیلہ سے تیری محبت، مہربانی، انسانیت پر ترس، ہماری نجات کے انتظام کے لئے ہم تیرا شکر ادا کرتے ہیں۔ خُداوند بخش کہ ہم اپنی زندگیوں کے وسیلہ سے تیری مرضی کو پورا کرتے ہوئے تیرے لئے شادمانی اور خوشی کا سبب بن سکیں۔ تیرے بیٹے کو اپنی زندگیوں میں اول درجہ دیتے ہوئے ہم اُس کی زمینی زندگی کو عملی طور پر اپنا سکیں۔ اور ہم اپنی زندگی کے گزرتے ہوئے ہر ایک دن میں اُس کی پہچان میں اور زیادہ آگے بڑھتے جائیں اور ہر دن میں اُس پیروی میں اور زیادہ ترقی کرتے جائیں۔ اور بخش کہ جو حکمت تُو نے اپنے بیٹے کی معرفت ہمیں عطا کی ہے اور اُس کی تعلیمات کا عملی مظاہرہ کرتے ہوئے اُس کی تمجید اور دوسروں کی نجات کا سبب بن سکیں۔ ہم تجھ سے منت کرتے ہیں کہ تُو ایسا کرنے میں ہماری مدد کر۔ ہم یہ سب کچھ تیرے پیارے بیٹے اپنے خُداوند یسوع مسیح کا نام لیتے ہوئے مانگتے ہیں۔ آمین